

Handläggare
Ariane Andersson, Gunilla Axenbo,
Peter Fahlander, Ingrid OlssonTill
Utbildningsnämnden
2017-05-18

T ertialrapport 1 2017 för Utbildningsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Tertialrapport 1 2017 per den 30 april godkänns.
Rapporten överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden fastställer nya nämndmål, aktiviteter
samt årsmål på indikatorer.
3. Utbildningsnämnden fastställer handlingsplanen mot
våldsbejakande extremism, bilaga 4.
4. Utbildningsnämnden ansöker om medel från stadens
kompetensutvecklingssatsning, se bilaga 5.
5. Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen
godkänner föreslagen budgetjustering om totalt
54,9 mnkr avseende minskade statsbidragsintäkter från
Skolverket för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder.
6. Utbildningsnämnden godkänner att förvaltningen justerar
budget mellan verksamhetsområden jämfört med
verksamhetsplan 2017.
7. Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen
godkänner omslutningsförändringar om totalt 28,7 mnkr.
8. Omedelbar justering.

Tony Mufic
UtbildningsdirektörMarianne Natéus
AvdelningschefInger Pripp
GrundskoledirektörJan Holmquist
GymnasiedirektörMalin Eriksson
AvdelningschefAnnakarin Östlund
Vik. avdelningschef**Utbildningsnämnden**Hantverkargatan 2F
Box 22049, 104 22 StockholmVäxel 08-508 33000
registrator.utbildning@stockholm.se
stockholm.seLena Hanberg
Hedman
AvdelningschefKarin
Avdelningschef

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman.....	3
KF:s inriktningsmål: 2. Ett klimatsmart Stockholm.....	5
KF:s inriktningsmål: 3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm.....	6
KF:s inriktningsmål: 4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	7
Förslag till nya nämndmål, aktiviteter samt årsmål på indikatorer.....	9
Läsanvisning.....	10
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	11
1. Ett Stockholm som håller samman.....	11
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	11
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla.....	34
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar.....	35
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	36
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande.....	37
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	39
2.1 Energianvändningen är hållbar	39
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	39
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva.....	40
2.5 Stockholms miljö är giftfri	40
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund.....	41
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	42
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion	42
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	43
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet.....	44
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	44
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	46
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika.....	46
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	47
Kompetensförsörjning	49
Kompetensutveckling	51
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering.....	55
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	58
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	59
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande	60
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning.....	61
Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar	62
Uppföljning av driftbudget.....	62
Investeringar	64
Omslutningsförändringar sammanlagt	64
Budgetjusteringar sammanlagt.....	65
Förskola.....	65
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola.....	66
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	69
Nämnd och övergripande	71
Synpunkter och klagomål med mera	72
Övrigt	73

Bilagor

- Bilaga 1 Schablonggrundande samt interkommunala barn och elever T1 2017
- Bilaga 2 Obligatoriska bilagor T1 2017
- Bilaga 3 Anslagsenheter utbildningsnämnden T1 2017
- Bilaga 4 Handlingsplan mot våldsbejakande extremism
- Bilaga 5 Ansökan om kompetensmedel för hbtq-certifiering

Sammanfattande analys

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden i huvudsak kommer att uppnå angivna mål och i hög grad bidra till att kommunfullmäktiges mål för stadens verksamheter uppnås. Så här långt kan inga större verksamhetsmässiga avvikelser konstateras. De i verksamhetsplanen angivna uppdragen och aktiviteterna genomförs som planerat och en mängd insatser pågår, som anknyter till nämndens prioriterade områden.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman

Utbildningsnämnden bedöms i hög grad bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Flertalet av indikatorerna under detta mål avser resultat avseende kunskaper, betyg etc. Ännu finns inga utfall på dessa indikatorer men förvaltningens prognoser är att årsmålen uppfylls helt. En samlad uppföljning och inledande analys av resultat redovisas i tertiärrapport 2. Utfallet på de indikatorer som är hämtade från brukarenkäterna har i flera fall förbättrats jämfört med föregående år. Ett antal uppfyller dock inte årsmålen. Förvaltningen återkommer med analyser i tertiärrapport 2.

Ett förslag till centrala riktlinjer för barnsäkerhet för den kommunala förskoleverksamheten kommer att tas fram under hösten. En förnyad processmodell för utvärdering av kommunal förskola har beslutats i samråd med stadsdelsförvaltningarna.

En utredning om introduktionsförskola genomförs för att belysa de behov som stadsdelsnämnderna står inför, vilken form av verksamhet som är under uppbyggnad samt hur verksamhetsformer kan utvecklas inom staden.

En projektorganisation byggs upp för att hantera införandet av Skolplattformen och GSIT 2.0 inom förskolan. I december införs barn- och elevregistret som det första systemet i Skolplattformen. Det är det administrativa system som alla barn är inskrivna i och som bland annat hanterar kö, placeringar och ersättningar.

Till och med april 2017 har förvaltningen påbörjat 13 nya tillsyner av fristående förskolor och fem av pedagogisk omsorg. Dessa omfattar dels tillsyner med anledning av signaler om missförhållanden i verksamheten och dels tillsynsobjekt som inte har haft tillsyn sedan 2011. Tillsynsbeslut har hittills fattats i ett av dessa ärenden. Under första tertiet har förvaltningen också tagit emot 33 anmälningar mot fristående förskolor och enskilt driven pedagogisk omsorg, jämfört med 30 anmälningar samma period år 2016. Anmälningarna har främst avsett trygghet och omsorg samt bemanning, vilket inkluderar personalbrist och bemötandefrågor.

Förvaltningen har fått in två ansökningar om att starta nya fristående förskolor och en om att starta fristående pedagogisk omsorg. Hittills under året har nio verksamheter avslutats, främst pedagogisk omsorg. Verksamheterna har i huvudsak avvecklats på huvudmannens begäran.

I syfte att förbättra och tydliggöra det systematiska utvecklingsarbetet inom grundskoleavdelningen fortsätter utvecklingen av resultatdialogerna på olika nivåer för ett större fokus på måluppfyllelse och för att tydliggöra dialogernas former för uppföljning av skolorna. Inom gymnasieskolans introduktionsprogram och gymnasiesärskolan utvecklas kvalitetsarbetet med stöd av nya brukarenkäter och uppföljning av elevernas individuella studieplaner. Syftet är att stärka enheternas förmåga att sätta uppföljningsbara mål.

Pojkars resultat i områden och grundskolor med högt socioekonomiskt index är en av de viktigaste utmaningarna för att vända den totala resultatutvecklingen. De prioriterade områden som förvaltningen har valt att satsa på syftar till att minska kunskapsskillnaderna och gynnar alla elever. På skolnivå analyseras resultaten uppdelade mellan flickor och pojkar och genom att medvetandegöra hur detta förhållande ser ut kan skolan utarbeta strategier.

Det övergripande målet för gymnasieskolan är ökad måluppfyllelse och prioriterat är elevers lärande, det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet, mottagande och utbildning inom språkinträdning för nyanlända elever, gymnasieutbyggnaden och fördjupad samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Digitalisering ska genomgående användas som ett verktyg för att utveckla lärandet.

Förvaltningens arbete med att utveckla elevhälsan, med fokus på det förebyggande och hälsofrämjande perspektivet, har fortsatt. Den nya enheten för professionsstöd har i uppdrag att vid behov stödja rektor i arbetet med elevhälsan. Enheten ansvarar också för att professionerna inom elevhälsan erbjuds kompetensutveckling, nätverk och handledning.

Inom ramen för fritidshemssatsningen har fritidshemssamordnarna samverkat med nätverk för fritidshem för att samla in goda exempel på arbetssätt och utvärdering i syfte att synliggöra fritidshemmens systematiska kvalitetsarbete. Samordnarna har byggt upp det digitala stödet och rekommendationsmaterialet "Fritidshemmens Hus" där alla goda exempel samlas.

Alla nyanlända grundskoleelever tas emot, kartläggs och placeras av START Stockholm där verksamheten har utökats till att omfatta alla kommunala grundskolor och även ett antal fristående skolenheter. Stockholms stad har av Skolverket tilldelats statsbidrag för tre samordnartjänster för att samordna kompetensutvecklingsinsatser för lärare i syfte att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever i grundskola och gymnasieskola. Skolor har erbjudits stöd genom seminarier, föreläsningar, skolbesök och workshops i hur mottagande, undervisning och bedömning av nyanlända elever kan organiseras.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att utforma en pilotverksamhet på någon eller några grundskolor för ett mentorsprogram riktat till nyanlända elever och familjer. Inom gymnasieskolan prövas en modell med externa mentorer på två gymnasieskolor, med syfte att skapa bredare kontaktytor och bättre förutsättningar för integration.

Under 2018 kommer nya pedagogiska verktyg att införas för all kommunal förskoleverksamhet för att följa upp, synliggöra och utmana barnens lärande. Ett arbete har påbörjats för att skapa projektorganisationer i varje stadsdelsförvaltning för att kunna möta införandet av Skolplattformen och GSIT 2.0 under 2018.

För att tillvarata digitaliseringens möjligheter i grundskolan, i syfte att förbättra elevernas lärande och resultat och att verksamheten effektiviseras, har alla grundskolerektorer utbildats i ledarskap i digitalisering under tre tillfällen under våren. Alla grundskolor har via nätverks-träffar och via informationsmöten blivit förberedda på införandet av Skolplattformen och GSIT 2.0. Arbetet med att utbilda personal i Skolplattformens delar pågår. Genom införandet av det nya barn- och elevregistret tydliggörs kraven på skolornas skolpliktshandläggning.

Inom gymnasieskolan är införandet av barn- och elevregistret samt större delen av elevdokumentation klart. Under sommaren införs resterande funktionaliteter som åtgärdsprogram, schemaverktyg samt verktyg för närvaro och frånvaro. Utbildningar genomförs löpande.

Projektet 1:1 2016 inom gymnasieskolan är avslutat och den fortsatta utvecklingen är ett prioriterat uppdrag i linjeorganisationen. En handlingsplan för det fortsatta arbetet är framtagen, med utgångspunkt i de framgångsfaktorer som 1:1-projektet lyft fram i sin slutrapport.

Arbetet med att skapa intresse för och öka kompetensen om programmering bland lärare, fritidspersonal, barn och elever pågår med en mängd olika aktiviteter.

En utvärdering av Läslyftet visar så här långt att arbetsformen med kollegialt samarbete varit mycket uppskattad av lärarna, och att undervisningen förändrats till att få större inslag av ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. En forskargrupp följer insatsen på några skolor.

En utvärdering av förvaltningens FoU-strategi och FoU-plan konstaterade att den verksamhet som bedrivits i många delar är framgångsrik. Ytterligare studier behöver genomföras för att kunna belägga att verksamheten också har positiva effekter på elevers utveckling och lärande.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett klimatsmart Stockholm

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå angivna mål.

Kompetensutvecklingsinsatser till skolköken fortgår, inriktade på livsmedelssäkerhet, klimatsmart mat och hälsa.

Arbetet med stadens livsmedelsupphandlingar har påbörjats. Genom att påverka sortimentets inriktning möjliggörs för enheterna att nå målet för ekologiska livsmedel. Den pågående upphandlingen har även fokus på att bidra till giftfria varor.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå målen.

Arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen samarbetar kring frågor om unga som varken arbetar eller studerar, unga nyanlända, yrkesutbildningar, stadsdelsförvaltningarnas lokala utvecklingsprogram och det kommunala aktivitetsansvaret. Planering pågår för att utveckla möjligheten för nyanlända ungdomar att fortsätta till studier på komvux.

Prognos årsutfall 2017

Nämnden redovisar per april ingen avvikelse mot budget efter resultatfonder. Prognosen bygger på att skolorna kommer att hämta 49,1 mnkr ur resultatfonderna, vilket innebär att resultatet före resultatfonder är ett underskott om 49,1 mnkr.

Driftverksamhet, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Summa kostnader	19 043,3	20 136,7	-1 093,4
Drift och underhåll	18 967,3	20 055,6	-1 088,3
Kapitalkostnader	76,0	81,1	-5,1
Summa intäkter	-1 863,1	-2 222,8	359,7
Nettoutfall	17 180,2	17 913,9	-733,7
Beräknade prestationsförändringar			629,7
Begärda budgetjusteringar			54,9
Summa justerat nettoutfall			-49,1
Ingående resultatfond från 2016			361,0
Resultatöverföring till 2018			-311,9
Nettoutfall efter resultatfond			-0,0

Investeringar, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringsutgifter	100,0	100,0	0,0

I prognosen har hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar. Med prestationsförändring avses förändringar av barn- och elevantal. I nedanstående tabell anges antal stockholms-elever i grundskola och gymnasieskola, med andelar i stadens kommunala skolor respektive i andra huvudmäns skolor. De prognostiserade förändringarna av elevantalen innebär en prestationsrelaterad ökning av budgeten med totalt 629,7 mnkr, jämfört med kommunfullmäktiges budget. Prestationsökningarna består av 540,5 för grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola, 49,3 mnkr för gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola och 40 mnkr för förskoleverksamhet (fristående). Prestationsförändringarna redovisas även under respektive verksamhetsområde.

Antal stockholmselever i grundskola och gymnasieskola*, egen regi samt andra huvudmän**

Grundskola	VB 2016	Andel %	VP 2017	Andel %	Årsprognos T1 2017	Andel %
I Stockholms skolor	68 511	74%	70 579	73%	71 000	74%
I fristående skolor	23 054	25%	24 420	25%	24 301	25%
I annan kommun	1 228	1%	1 172	1%	1 201	1%
Totalt i grundskola	92 793	100%	96 171	100%	96 502	100%

Gymnasieskola	VB 2016	Andel %	VP 2017	Andel %	Årsprognos T1 2017	Andel %
I Stockholms skolor	11 821	45%	12 271	45%	12 008	44%
I fristående skolor	10 779	41%	11 455	42%	11 461	42%
I annan kommun	3 605	14%	3 630	13%	3 631	13%
Totalt i gymnasieskola	26 205	100%	27 356	100%	27 100	100%

*exklusive grundsärskola och gymnasiesärskola

**inklusive fristående specialskolor och internationella skolor

Prognoser över samtliga schablonggrundande barn, elever och studerande finns i bilaga 1. Resultatenheter redovisas i bilaga 2 och anslagsenheter i bilaga 3.

Prognosen för skolorna i egen regi visar underskott med sammanlagt 121,5 mnkr, vilket innebär en markant försämring jämfört med resultatet förra året. En orsak till detta kan vara att skolorna inte har anpassat sina organisationer efter en lägre uppräknings av pengbeloppet jämfört med tidigare år. Handlingsplaner kommer att tas fram och åtgärder vidtas för att uppnå en budget i balans så fort som möjligt.

Dessutom redovisas ett sammanlagt underskott om 88 mnkr för kostnader för skolskjuts. Underskottet beror på att det nya avtalet för persontransporter innebär kraftigt ökade kostnader. Skolskjutskostnaderna kommer att följas upp noggrant under året.

Att nämnden ändå redovisar en budget i balans beror på att skolorna minskar sina resultatfonder och att vissa övriga större överskott prognostiseras, främst avseende budgetreserver, statsbidrag och lokalkostnader.

KF:s inriktningsmål: 4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Utbildningsnämnden bedöms uppfylla kommunfullmäktiges mål.

Ett förslag till jämställdhetsanalys har tagits fram. Jämställdhetsanalysen ska få ett eget avsnitt i mallen för tjänsteutlåtanden. Utbildningsförvaltningen kommer också att under 2017 införa barnkonsekvensanalyser i sina tjänsteutlåtanden.

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med stadsledningskontoret startat arbetet med att ta fram en utbildningsplan kring hedersrelaterat våld och förtryck, för rektorer och elevhälso-teamens professioner. Elevhälsans professioner ska få en fördjupad kunskap kring hedersproblematiken och vara kunskapsspridare inom sina verksamheter. En utbildningsinsats för skolsköterskor och skolläkare kring kvinnlig könsstympning kommer att genomföras. I samarbete med stadsledningskontoret har utbildningsförvaltningen också påbörjat arbetet med att implementera ett våldspreventivt arbete på stadens skolor. Det pågår redan våldspreventivt arbete på flera av stadens skolor inom ramen för programmet Mentors in Violence Prevention, MVP, i samverkan mellan skolan och bland annat stadsdelsförvaltningarna.

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med stadsledningskontoret, socialförvaltningen och Origo träffat länsstyrelsen för att kartlägga möjligheterna till gemensamt arbete med våldsprevention och hedersrelaterat förtryck.

På varje skola har rektor det yttersta ansvaret för att tillgodose alla elevers mänskliga rättigheter och säkerställa att barnrättsperspektivet tillgodoses. Verksamhetsavdelningarna inom utbildningsförvaltningen har ansvar för att utveckla, stödja och följa upp arbetet inom området. En utbildningsinsats i normkritik för samtliga medarbetare och chefer som arbetar på central förvaltning påbörjas hösten 2017. Syftet är att ytterligare förstärka verksamhetens kunskaper kring normkritik för att skapa en öppen och inkluderande miljö för medarbetare och elever. Stockholms stads kommande skolprogram kommer att ha ett tydligt fokus på mänskliga rättigheter och de skolutvecklingskonferenser som genomfördes under våren inom ramen för framtagandet av skolprogrammet har haft ett elevinkluderande perspektiv.

Förvaltningen har deltagit i Sveriges Kommuners och Landstings nätverk mot rasism och diskriminering utifrån ECCAR:s tiopunktsprogram. En ny sida på Pedagog Stockholm ska skapas för att samla material och information om hur extremism och rasism kan motverkas.

Utbildningsförvaltningen samarbetar även med Statens medieråd som har regeringens uppdrag att driva och utveckla kampanjen No Hate Speech Movement vars syfte är att förebygga sexism, rasism, främlingsfientlighet och andra former av intolerans och värna demokratin mot våldsbejakande extremism genom att stärka barn och ungas medie- och informationskunnighet.

Förvaltningen har under året samarbetat med kansliet för mänskliga rättigheter/stadsledningskontoret i framtagandet av Stockholms stads strategi för romsk inkludering.

Utifrån slutsatser från projekt kring finsk förskoleverksamhet har ett nytt arbetssätt inletts. Utbildningsförvaltningen kommer att driva arbetet vidare i samverkan med Östermalms stadsdelsförvaltning.

Ett pilotprojekt pågår sedan hösten 2016 i samverkan mellan utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen och SISAB med målet att tillgängliggöra minst en skollokal per stadsdelsnämndsområde för civilsamhället. Tensta gymnasium deltar i det lokala utvecklingsarbetet i stadsdelsnämndsområdena Spånga-Tensta samt Rinkeby-Kista.

Utbildningsförvaltningens kompetensförsörjningsplan omfattar nu yrkeskategorierna lärare, förskollärare, barnskötare, lärare i fritidshem, elevhälsoteamens personalgrupper och skolledare samt ämnesbehörighet på tre års sikt. Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna har förvaltningen tagit fram ett förslag med olika strategier för att säkra kompetensförsörjningen i den kommunala förskoleverksamheten.

Antalet lärarstudenter som tas emot i stadens verksamheter har ökat, främst inom förskolan. För att verka för att organisationen tar emot praktikanter inom fler yrkesgrupper än lärare genomförs bland annat en kartläggning för att se över möjligheterna för studenterna inom elevhälsoteamens professioner att genomföra sin verksamhetsförlagda utbildning, VFU, på utbildningsförvaltningens skolor.

Under våren har förvaltningen arbetat med att implementera Stockholms stads nya personal-policy. För de centrala mål som beslutats för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön finns en implementeringsplan. Med anledning av den reviderade diskrimineringslagstiftningen pågår ett arbete med att ta fram ett nytt arbetssätt inom området.

Tillsammans med företagshälsovården utvecklas preventiva insatser för att minska och förebygga sjukfrånvaro och ohälsa bland medarbetarna. Den totala sjukfrånvaron är per den sista mars 5,7 procent. Långtidssjukfrånvaron är högre bland kvinnor än bland män. Förvaltningen genomför särskilda utbildningsinsatser till grupper med hög genomsnittlig sjukfrånvaro för att förtydliga roll och uppdrag och på så vis försöka minska sjukfrånvaron.

Utbildningsförvaltningen arbetar med ett förslag kring hur enheterna ska minska allmän visstidsanställning för barnskötare och elevassistenter, de två grupperna inom förvaltningen med överlägset störst andel visstidsanställningar.

För att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att få anställning och praktikplatser har samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen intensifierats avseende anställningar i förvaltningens verksamheter som serviceassistenter.

Förslag till nya nämndmål, aktiviteter samt årsmål på indikatorer

I kommunstyrelsens avstämning av mål och budget 2017 fick utbildningsnämnden uppmaningar om komplettering av verksamhetsplanen. Förvaltningen föreslår att nämnden fastställer förslagen till nya nämndmål och aktiviteter kopplade till nedan angivna mål för verksamhetsområden. Mål och aktiviteter finns angivna under respektive KF-mål i detta ärende.

- 1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla
Förslag nytt nämndmål: Utöka samarbetet med socialtjänsten för tidiga sociala insatser
- 2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning
Förslag nytt nämndmål: Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö
- 2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva
Förslag nytt nämndmål: Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö
- 4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld
Förslag nytt nämndmål: Samtliga verksamheter har ett aktivt arbete för att motverka våld

Förslag till årsmål på indikatorer lämnas under KF:s mål 4.1 och 4.5.

Läsanvisning

Tertialrapporterna med helårsprognoser är en del av den löpande uppföljningen och baseras i huvudsak på prognostiserade avvikelser mot budget och verksamhetsmål. Rapporteringen ger en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. I tertialrapporterna ska kortfattat redovisas hur och i vilken mån nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål. Nämnden redogör kortfattat för uppnådda resultat och analyserar eventuella avvikelser för verksamhet och ekonomi jämfört med verksamhetsplanen. Vid befarade avvikelser mot budget eller mot målen ska nämnden redovisa åtgärder som planeras eller har vidtagits för att hålla beslutad budget och uppnå målen.

Kommunfullmäktiges aktiviteter, markerade med , beskriver vad nämnden bland annat ska utföra för att nå fullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Vid avvikelser för måluppfyllelse ska nämnden rapportera vilka aktiviteter nämnden vidtar för att uppfylla målen. Nämndens egna aktiviteter rapporteras på samma sätt.

Kommunfullmäktiges indikatorer ingår i bedömningen av målen och är markerade med denna symbol . Symbolen anger att en indikator är individbaserad och att utfall, förutom totalt för perioden, också ska anges för män/pojkar och för kvinnor/flickor. Årsmålen liksom prognos för helårsutfall gäller endast totalen.

Nämnden för in periodens utfall och prognos för helåret för de indikatorer som har period tertial 1 2017. = uppfylls helt/ = uppfylls delvis/ = uppfylls inte. Vid avvikelse mellan beslutat årsmål och utfall/prognos ska avvikelsen för indikatorn kommenteras.

För övriga indikatorer ska nämnden rapportera prognos på helåret. Nämndens egna indikatorer rapporteras på samma sätt. Vid nämndindikatorerna finns ingen -symbol.

Exempel på indikatorer

Individbaserad KF-indikator med rapportering per tertial. Utfallet per tertial 1 anges totalt och per män/pojkar och kvinnor/flickor. Prognos anges för hela året, totalt, och färgmarkeringen sätts i ils-systemet utifrån den prognosen.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
   Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	15 st	10 st	5 st	54 st	100 st	100 st	500 st	Tertial 1 2017

Individbaserad KF-indikator med rapportering per helår. Prognos på årsutfall anges med färgmarkering efter nämndens egen bedömning.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
   Andel elever i årskurs 6 som uppnått målen i alla ämnen				82,4 %		83 %	83%	2017

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

◆ Uppfylls delvis

Utbildningsnämnden bedöms i hög grad bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Flertalet av indikatorerna under detta mål avser resultat avseende kunskaper, betyg etc. Ännu finns inga utfall på dessa indikatorer men förvaltningens prognoser är att årsmålen uppfylls helt. En samlad uppföljning och inledande analys av resultat redovisas i tertiärrapport 2. Utfallet på de indikatorer som är hämtade från brukarenkäterna har i flera fall förbättrats jämfört med föregående år. Ett antal uppfyller dock inte årsmålen. Förvaltningen återkommer med analyser i tertiärrapport 2.

Ett förslag till centrala riktlinjer för barnsäkerhet för den kommunala förskoleverksamheten kommer att tas fram under hösten. En förnyad processmodell för utvärdering av kommunal förskola har beslutats i samråd med stadsdelsförvaltningarna.

En utredning om introduktionsförskola genomförs för att belysa de behov som stadsdelsnämnderna står inför, vilken form av verksamhet som är under uppbyggnad samt hur verksamhetsformer kan utvecklas inom staden.

En projektorganisation byggs upp för att hantera införandet av Skolplattformen och GSIT 2.0 inom förskolan. I december införs barn- och elevregistret som det första systemet i Skolplattformen. Det är det administrativa system som alla barn är inskrivna i och som bland annat hanterar kö, placeringar och ersättningar.

Till och med april 2017 har förvaltningen påbörjat 13 nya tillsyner av fristående förskolor och fem av pedagogisk omsorg. Dessa omfattar dels tillsyner med anledning av signaler om missförhållanden i verksamheten och dels tillsynsobjekt som inte har haft tillsyn sedan 2011. Tillsynsbeslut har hittills fattats i ett av dessa ärenden. Under första tertiet har förvaltningen också tagit emot 33 anmälningar mot fristående förskolor och enskilt driven pedagogisk omsorg, jämfört med 30 anmälningar samma period år 2016. Anmälningarna har främst avsett trygghet och omsorg samt bemanning, vilket inkluderar personalbrist och bemötandefrågor.

Förvaltningen har fått in två ansökningar om att starta nya fristående förskolor och en om att starta fristående pedagogisk omsorg. Hittills under året har nio verksamheter avslutats, främst pedagogisk omsorg. Verksamheterna har i huvudsak avvecklats på huvudmannens begäran.

I syfte att förbättra och tydliggöra det systematiska utvecklingsarbetet inom grundskoleavdelningen fortsätter utvecklingen av resultatdialogerna på olika nivåer för ett större fokus på målpuppfyllelse och att tydliggöra dialogernas former för uppföljning av skolorna. Inom gymnasieskolans introduktionsprogram och gymnasiesärskolan utvecklas kvalitetsarbetet med stöd av nya brukarenkäter och uppföljning av elevernas individuella studieplaner. Syftet är att stärka enheternas förmåga att sätta uppföljningsbara mål.

Pojkars resultat i områden och grundskolor med högt socioekonomiskt index är en av de viktigaste utmaningarna för att vända den totala resultatutvecklingen. De prioriterade områden som förvaltningen har valt att satsa på syftar till att minska kunskapsskillnaderna och gynnar alla elever. På skolnivå analyseras resultaten uppdelade mellan flickor och pojkar och genom att medvetandegöra hur detta förhållande ser ut kan skolan utarbeta strategier.

Det övergripande målet för gymnasieskolan är ökad målpuppfyllelse och prioriterat är elevers lärande, det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet, mottagande och utbildning inom språkintröduktion för nyanlända elever, gymnasieutbyggnaden och fördjupad samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Digitalisering ska genomgående användas som ett verktyg för att utveckla lärandet.

Förvaltningens arbete med att utveckla elevhälsan, med fokus på det förebyggande och hälsofrämjande perspektivet, har fortsatt. Den nya enheten för professionsstöd har i uppdrag att vid behov stödja rektor i arbetet med elevhälsan. Enheten ansvarar också för att professionerna inom elevhälsan erbjuds kompetensutveckling, nätverk och handledning.

Inom ramen för fritidshemssatsningen har fritidshemssamordnarna samverkat med nätverk för fritidshem för att samla in goda exempel på arbetssätt och utvärdering i syfte att synliggöra fritidshemmens systematiska kvalitetsarbete. Samordnarna har byggt upp det digitala stödet och rekommendationsmaterialet "Fritidshemmens Hus" där alla goda exempel samlas.

Alla nyanlända grundskoleelever tas emot, kartläggs och placeras av START Stockholm där verksamheten har utökats till att omfatta alla kommunala grundskolor och även ett antal fristående skolenheter. Stockholms stad har av Skolverket tilldelats statsbidrag för tre samordnartjänster för att samordna kompetensutvecklingsinsatser för lärare i syfte att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever i grundskola och gymnasieskola. Skolor har erbjudits stöd genom seminarier, föreläsningar, skolbesök och workshops i hur mottagande, undervisning och bedömning av nyanlända elever kan organiseras.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att utforma en pilotverksamhet på någon eller några grundskolor för ett mentorsprogram riktat till nyanlända elever och familjer. Inom

gymnasieskolan prövas en modell med externa mentorer på två gymnasieskolor, med syfte att skapa bredare kontaktytor och bättre förutsättningar för integration.

Under 2018 kommer nya pedagogiska verktyg att införas för all kommunal förskoleverksamhet för att följa upp, synliggöra och utmana barnens lärande. Ett arbete har påbörjats för att skapa projektorganisationer i varje stadsdelsförvaltning för att kunna möta införandet av Skolplattformen och GSIT 2.0 under 2018.

För att tillvarata digitaliseringens möjligheter i grundskolan, i syfte att förbättra elevernas lärande och resultat och att verksamheten effektiviseras, har alla grundskolerektorer utbildats i ledarskap i digitalisering under tre tillfällen under våren. Alla grundskolor har via nätverks-träffar och via informationsmöten blivit förberedda på införandet av Skolplattformen och GSIT 2.0. Arbetet med att utbilda personal i Skolplattformens delar pågår. Genom införandet av det nya barn- och elevregistret tydliggörs kraven på skolornas skolpliktshandläggning.

Inom gymnasieskolan är införandet av barn- och elevregistret samt större delen av elevdokumentation klart. Under sommaren införs resterande funktionaliteter som åtgärdsprogram, schemaverktyg samt verktyg för närvaro och frånvaro. Utbildningar genomförs löpande.

Projektet 1:1 2016 inom gymnasieskolan är avslutat och den fortsatta utvecklingen är ett prioriterat uppdrag i linjeorganisationen. En handlingsplan för det fortsatta arbetet är framtagen, med utgångspunkt i de framgångsfaktorer som 1:1-projektet lyft fram i sin slutrapport.

Arbetet med att skapa intresse för och öka kompetensen om programmering bland lärare, fritidspersonal, barn och elever pågår med en mängd olika aktiviteter.

En utvärdering av Läslyftet visar så här långt att arbetsformen med kollegialt samarbete varit mycket uppskattad av lärarna, och att undervisningen förändrats till att få större inslag av ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. En forskargrupp följer insatsen på några skolor.

En utvärdering av förvaltningens FoU-strategi och FoU-plan konstaterade att den verksamhet som bedrivits i många delar är framgångsrik. Ytterligare studier behöver genomföras för att kunna belägga att verksamheten också har positiva effekter på elevers utveckling och lärande.

	Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
 	Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	*			27,4 %		35 %	41 %	Tertial 1 2017
 	Andel nöjda föräldrar	*			89 %		87 %	87 %	2017
 	Antal barn per grupp	*			15,4 barn/avd.		16	16	Tertial 1 2017

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)*	*			5,4 barn		4,9	4,9	Tertial 1 2017
  Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten						90 %	90 %	2017
  Svarsfrekvens på förskoleundersökningen	*					60 %	80 %	2017
   Andel grundskolelärare som genomgått kompetensutveckling inom genuspedagogik/normkritik				0,3 %		10 %	Öka	2017
   Andel elever i årskurs 6 som uppnått målen i alla ämnen				82,4 %		83 %	83%	2017
   Andel elever i årskurs 8 som känner sig trygga i skolan	84 %	88 %	86 %	82 %		87 %	87 %	2017
   Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen				74,4 %		80 %	80 %	2017
   Andel elever som är behöriga i nationella program, exklusive nyinvandrade och elever med okänd bakgrund**						93 %	93%	2017
   Andel gymnasieelever som slutfört utbildningen inom tre år						73 %	73%	2017
   Andel gymnasieelever som är trygga i skolan	88 %	88 %	88 %	90 %		95 %	95 %	2017
   Andel legitimerade lärare i grundskolan				74,3 %		75 %	74%	2017
   Andel legitimerade lärare i gymnasieskolan				79,4 %		92 %	74 %	2017

* Gäller enbart fristående förskolor. Utfall kan inte anges i tertialrapport 1.

** Under avsnitt 1.1.1 finns nämndens indikator Andel elever, av samtliga elever i åk 9, som är behöriga till nationella program. Dessa två indikatorer bör ses som en helhet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden utreda organiseringen samt finansieringen av en centraliserad och gemensam kö från och med 2018 för fristående och kommunala förskolor	2017-01-01	2017-12-31	
  Kommunstyrelsen ska utarbeta stadsövergripande riktlinjer för förskoleplaneringen, med prioritering på nybyggnadsområden. Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska bistå kommunstyrelsen i detta arbete.	2017-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska, i samarbete med utbildningsnämnden utveckla verksamhetsformer för att få fler barn i socioekonomiskt utsatta områden att gå i förskolan	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska genomföra riktade insatser för att höja resultaten för den fjärdedel av eleverna som idag har de svagaste skolresultaten	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden utveckla möjligheten för nyanlända och ensamkommande gymnasieelever att fortsätta till studier på Komvux eller folkhögskola	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med elevorganisationerna etablera ett ökat elevutbyte mellan olika gymnasieskolor i Stockholm samt initiera andra insatser som motverkar segregation.	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder som följer upp skolornas inre kvalitets- och utvecklingsarbete	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, samt de stadsdelsnämnder som lyfts fram i riktlinjerna för det lokala utvecklingsarbetet, utveckla samverkansformer med föräldrar och civilsamhälle runt grund- och gymnasieskolor med högt socioekonomiskt index	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram centrala riktlinjer för barnsäkerhet i stadens förskoleverksamhet	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur konceptet med introduktionsförskolor kan utvecklas och spridas till fler områden.	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska säkerställa att samtliga kommunala grundskolor erbjuder alla sina elever läxhjälp	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska säkerställa att varje skola har ett elevhälsoteam som leds av rektor, som innehåller samtliga relevanta professioner och har samverkan med socialtjänst och hälso- och sjukvården	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska ta fram en handlingsplan för hur attraktiviteten hos stadens yrkesförberedande gymnasieprogram ska stärkas samt säkerställa att alla dessa erbjuder möjlighet att läsa in högskolebehörighet	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska ta fram en övergripande läromedelspolicy för stadens utbildningsverksamheter.	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska ta fram ett ersättningssystem som kompenserar skolornas ökade kostnader vid mottagande av nyanlända	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska ta fram ett skolutvecklingsprogram som omfattar Stockholms stads utbildningsverksamhet för barn och ungdomar	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utreda hur fritidspedagogiken inom fritidshemmens och fritidsklubbarnas verksamhet kan stärkas så att de bidrar till målsättningen om höjda kunskapsresultat. I utredningen ska bland annat analyseras förutsättningarna att stärka fritidsklubbarnas uppdrag alternativt att låta fritidshemmen omfatta även eleverna i årskurs 4	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska, baserat på tillgänglig forskning och internationella jämförelser samt de av skolverket framtagna nationella it-strategierna, etablera arbetsmetoder som främjar barns och elevers digitala kompetens och kreativitet	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska, i samarbete med socialnämnden, utreda hur elevhälsans riktade insatser till unga flickor som mår psykiskt dåligt kan förbättras och utvecklas.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

1.1.0 Alla barn i förskola lär och utvecklas i en trygg och pedagogisk miljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stockholms barn får en förskoleverksamhet av god kvalitet i enlighet med nationella och kommunala styrdokument.

Centrala riktlinjer för barnsäkerhet

Arbetet har inletts med kontakter med andra kommuner samt lokala myndigheter som landstinget och miljöförvaltningen. Alla stadsdelsförvaltningar har uppmanats att skicka in de underlag som redan finns. Dessa kommer att sammanställas och ett förslag till centrala riktlinjer för den kommunala förskoleverksamheten kommer att tas fram under hösten.

Introduktionsverksamhet

Utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att i samverkan med stadsdelsförvaltningarna utreda konceptet introduktionsförskola. Utredningen kommer att belysa de olika behov som stadsdelsnämnderna står inför, vilken form av verksamhet som är under uppbyggnad samt hur verksamhetsformer kan utvecklas inom staden.

Utvärdera och förstärka det pedagogiska ledarskapet

Förvaltningen har bildat en utvecklingsgrupp tillsammans med stadsdelsförvaltningarna för att arbeta med det pedagogiska ledarskapet under året. I utvecklingsarbetet kommer bland annat ledningsorganisationerna vid stadsdelsförvaltningarnas förskoleenheter att kartläggas.

Förskolesummit 2017

Förskolesummit arrangeras av Stockholms stad i samarbete med Stockholms universitet den 14-15 juni 2017. Konferensen riktar sig främst till personal inom Stockholms kommunala och fristående förskolor, men är även öppen för andra kommuner och organisationer. Konferensen är helt intäktsfinansierad. Under två dagar genomförs 24 föreläsningar, 16 utställningar och de cirka 1 500 deltagarna erbjuds ett unikt tillfälle för nätverkande och att ta del av aktuell forskning. Förskolesummit är en av stadens satsningar på att tillgängliggöra kompetensutveckling för personal inom förskola och innehållet speglar mål i såväl nationella styrdokument som stadens budget och vision.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kommunal utvärdering

En förnyad processmodell för utvärdering av kommunal förskola har beslutats i samråd med stadsdelsförvaltningarna. Utifrån en behovsanalys är syftet att under 2017 och 2018 belysa hur förskollärare planerar för och analyserar undervisningen så att den utmanar och stimulerar barns utveckling och lärande. Två pilotutvärderingar ska genomföras under våren och sju utvärderingar under hösten.

Webbaserad kvalitetsindikator/WKI

Projektet att digitalisera arbetet med självvärdering utifrån kvalitetsindikatorn har slutförts och utvärderats med mycket bra resultat. Projektet har övergått till förvaltning där roller och ansvar har definierats och identifierats. I samverkan med stadsdelsförvaltningarna har en årsplan för det fortsatta arbetet tagits fram, som kommer att förankras i olika samverkansföretag.

Barnomsorg på obekväm arbetstid

Det har kommit in 74 ansökningar om barnomsorg på obekväm arbetstid för första halvåret för barn med placering i fristående verksamhet. Av dessa har 66 godkänts, 3 stycken har avslagits och 5 stycken är under arbete. Vårterminen 2016 kom 60 sådana ansökningar in.

Utbildningsförvaltningen tar över ansvaret för att hantera ansökningar även för barn i kommunal verksamhet från och med den 1 juli 2017. Under tertiäl 1 har processer utvecklats för att hanteringen ska bli likvärdig och effektiv. Förvaltningen ska verka för att säkerställa en god samverkan med stadsdelsförvaltningar för att skapa en bra verksamhet för barn/elever.

Skolplattformen

Stadsledningskontoret leder arbetet med införandet av Skolplattformen och GSIT 2.0 inom förskolan i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen. En projektorganisation ska byggas upp under 2017 för att hantera införandet under 2018. Den kommunala förskoleverksamheten kommer att få tillgång till pedagogiska verktyg för planering och uppföljning, system för närvaro- och frånvarohantering, startsida för kommunikation med föräldrar och elevdokumentation för gemensamma mallar och dokument.

I december 2017 införs barn- och elevregistret, BER, som det första systemet i Skolplattformen. Det är det administrativa system som alla barn är inskrivna i och som bland annat hanterar kö, placeringar och ersättningar. Utbildningsförvaltningen har tillsammans med representanter för stadsdelsförvaltningarna gjort processkartläggning av verksamheten för införandeprojektet. Utifrån processkartläggningen och de krav som är upphandlade har mer detaljerade krav tagits fram i workshops med leverantören. Tillsammans med leverantören pågår ett arbete för att få fram ett väl fungerande systemstöd i BER för förskola.

Tillsyn

Under perioden januari till och med april 2017 har förvaltningen påbörjat 13 nya tillsyner av fristående förskolor och fem av pedagogisk omsorg. Dessa omfattar dels tillsyner med anledning av signaler om missförhållanden i verksamheten och dels tillsynsobjekt som inte har haft tillsyn sedan 2011. Tillsynsbeslut har hittills fattats i ett av dessa 18 ärenden. Motsvarande period år 2016 var antal påbörjade tillsyner 57 stycken. Perioderna är dock inte jämförbara eftersom tillsynerna första tertiälet 2016 genomfördes av en inspektör men numera genomförs av två inspektörer. Under hösten 2016 införde förvaltningen ett förändrat arbetssätt som innebär att alla inspektioner ska genomföras med två inspektörer. Det nya arbetssättet infördes för att öka likvärdigheten och rättssäkerheten och även utifrån ett lärandeperspektiv.

Förvaltningen har som årsmål att antalet påbörjade tillsyner och uppföljningsbeslut tillsammans ska uppgå till minst 110 stycken. Fram till den 31 mars har förvaltningen kommit upp i 33 stycken och bedömningen är att årsmålet kommer att uppfyllas.

Uppföljningar

Under första tertialet har 18 tillsynsbeslut för fristående förskola och fyra beslut för pedagogisk omsorg följts upp. Totalt har återbesök eller nya intervjuer genomförts i fyra av dessa 22 ärenden. Övriga ärenden har följts upp på handlingarna, det vill säga att huvudmannen sänt in dokumentation för att visa på att bristerna är åtgärdade. Motsvarande period föregående år följde förvaltningen upp totalt 55 tillsynsbeslut.

Anmälningar

Under första tertialet har förvaltningen tagit emot 33 anmälningar mot fristående förskolor och enskilt driven pedagogisk omsorg, jämfört med 30 anmälningar samma period år 2016. Anmälningarna har främst avsett trygghet och omsorg samt bemanning, vilket inkluderar personalbrist och bemötandefrågor. Av anmälningarna har 11 inte utretts, 5 har skickats till huvudmannens klagomålshantering och 4 har lämnats över till tillsynen. Inga beslut har inneburit ingripanden utifrån skollagens 26:e kapitel, det vill säga föreläggande, anmärkning eller avstående från ingripande.

Under första tertialet har förvaltningen fastställt beslut i 17 anmälningsärenden från 2016 samt följt upp fyra tidigare anmälningsbeslut. Av de 17 anmälningsärendena har tre utredningar visat på brister av olika allvarlighetsgrad. Fyra av anmälningarna har inte utretts, två har överlämnats till tillsynen och tre anmälningar har lämnats till huvudmannens klagomålshantering. Av de fyra uppföljningarna som genomförts har samtliga huvudmän avhjälpt identifierade brister och beslut om avskrivning har fastställts.

Godkännande av fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Förvaltningen har under första tertialet 2017 fått in tre ansökningar om att starta ny fristående verksamhet. Två ansökningar avser förskolor, den tredje avser pedagogisk omsorg. Det har kommit in 26 ansökningar om utökning av antalet platser, varav 17 avser fristående förskola och resterande avser pedagogisk omsorg. Drygt hälften av ansökningarna om utökning avser permanenta utökningar. Förvaltningen också fått in tre ansökningar om lokalbyte.

Antalet ansökningar för första tertialet har gått från 152 stycken år 2015 till 50 stycken år 2016 och hittills i år 32 stycken.

Förvaltningen har också under perioden avslutat 9 verksamheter, främst pedagogisk omsorg. Verksamheterna har i huvudsak avvecklats på huvudmannens begäran.

Antal platser utifrån beslut som gäller sena ansökningar från 2016 och nya från 2017

Typ	Antal platser
Utökning förskola och pedagogisk omsorg (permanent)	72
Utökning förskola och pedagogisk omsorg (tillfälliga)	15
Nya enheter	60

Tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd i fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Förvaltningen har under första tertiet 2017 fått in 613 ansökningar om tilläggsbelopp. Av dessa har 62 procent beviljats och 38 procent har avslagits. I avslagen ingår dock en del dubbelansökningar. Skillnaden är stor jämfört med föregående år då förvaltningen fick in 567 ansökningar varav 78 procent beviljades och 22 procent avslogs.

Två av årets avslag har överklagats, vilket kan jämföras med nio överklaganden motsvarande period föregående år. Dom har ännu inte meddelats i överklaganden från 2017.

Nämndmål:

1.1.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Lärare har höga förväntningar på eleverna. Utbildning och undervisning utgår alltid från läroplanernas mål och kunskapskrav respektive examensmålen och ämnesplanernas kunskapskrav samt från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Alla lärare är engagerade och kompetenta, och planerar undervisningen gemensamt. Eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot, är delaktiga i planeringen av hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Återkopplingen till eleverna är en central del i undervisningen. Bedömning i formativt syfte, med avsikten att stärka elevens lärande, används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen. Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer för att utveckla verksamheten.

Systematiskt kvalitetsarbete

Grunden i allt utvecklingsarbete är ett systematiskt kvalitetsarbete som bygger på prioriteringar av mål och åtgärder, utvärdering och analys för att kunna ta nästa steg. Genom ett väl utvecklat systematiskt kvalitetsarbete säkrar förvaltningen att alla skolor ges det stöd de behöver för att kunna nå målen.

I syfte att förbättra och tydliggöra det systematiska utvecklingsarbetet inom grundskoleavdelningen har dels ett nytt, digitalt årshjul tagits fram, dels en ny mall för avdelningens verksamhetsplan. Resultatdialogerna fortsätter att utvecklas på olika nivåer och ett arbete har påbörjats med att justera innehållet i dialogerna för ett större fokus på måluppfyllelse och att tydliggöra dialogernas former för uppföljning av skolorna.

De riktade insatserna för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet pågår inom gymnasieskolans introduktionsprogram och gymnasiesärskolan. Med stöd av nya brukarenkäter och uppföljning av elevernas individuella studieplaner kan underlagen för uppföljning utvecklas. Syftet är att stärka enheternas förmåga att sätta uppföljningsbara mål.

Prioriterade områden

När det gäller grundskolan har förvaltningen under året prioriterat områdena elevhälsa, nyanlända elever, fritidshem och digitalisering. En övergripande prioritering inom grundskolan är att förbättra elevernas måluppfyllelse och resultat och att öka jämlikheten mellan skolor och elever. Förvaltningen har identifierat att främst pojkars resultat i områden och skolor med högt socioekonomiskt index är en av de viktigaste utmaningarna för att vända den totala resultatutvecklingen. De prioriterade områden som förvaltningen har valt att satsa på syftar till att minska kunskapsskillnaderna och gynnar alla elever. På skolnivå analyseras resultaten uppdelade mellan flickor och pojkar och genom att medvetandegöra hur detta förhållande ser ut kan skolan utarbeta strategier. Förvaltningen ger också på olika sätt analysstöd till skolorna i deras systematiska kvalitetsarbete.

Det övergripande målet för gymnasieskolan är ökad måluppfyllelse och prioriterat är elevers lärande, det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet, mottagande och utbildning inom språkintröskning för nyanlända elever, gymnasieutbyggnaden och fördjupad samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Digitalisering ska genomgående användas som ett verktyg för att utveckla lärandet.

Elevhälsa

Förvaltningens arbete med att utveckla elevhälsan, med fokus på det förebyggande och hälsofrämjande perspektivet, har fortsatt. Ett rektorsinternat med samtliga grundskolerektorer har haft temat elevhälsa, där rektorerna i ett kollegialt utbyte tog del av varandras arbete och erfarenheter kring bland annat rutiner/strukturer och ledarskapets betydelse. Internatets tema omfattade även betydelsen av rörelse och fysisk aktivitet för att eleverna ska ha goda förutsättningar för inläring, koncentration och utveckling. Utvecklingsarbetet kring elevhälsan har också fortsatt på rektorsmöten i respektive grundskoleområde där gemensamma frågor diskuteras och problematiseras.

Förvaltningen har för grundskolans rektorer presenterat ett förslag till förändrad organisation för elever i behov av särskilt stöd och strukturer för att stödja skolornas elevhälsa och dess olika professioner. Detta innebär bland annat en översyn och anpassning av organisationen av centrala grupper med särskild inriktning (CSI) och en översyn av fördelningen av verksamhetsstöd. Syftet är bland annat att stödet ska kunna ges och organiseras nära eleven, på den skola eleven går eller på närliggande skola.

Skolorna har i sina verksamhetsplaner beskrivit elevhälsans uppdrag och arbete för året med utgångspunkt i det lokala utvecklingsarbetet. Många skolor har valt att till verksamhetsplanen bilägga en för året uppdaterad elevhälsoplan.

En ytterligare satsning inom området elevhälsa är att förvaltningen kommer att rekrytera en projektledare för att arbeta övergripande med organisatoriska frågor som rör elevhälsa och en projektledare för att främja grundskoleelevernas rörelse.

Den nya enheten för professionsstöd har i uppdrag att vid behov stödja rektor i arbetet med elevhälsan. Enheten ansvarar också för att professionerna inom elevhälsan erbjuds kompetensutveckling, nätverk och handledning. Ett syfte är att elevhälsans professioner genom information, utbildning och kollegialt lärande ska vara helt uppdaterade inom sina områden. Ett annat syfte är att höja skolans attraktionskraft för dessa yrkeskategorier.

En uppföljning av gymnasieskolornas elevhälsoplaner är genomförd. I planerna redovisas elevhälsans åtgärdande och förebyggande arbete med exempelvis insatser för trygghet och studiero, hbtq-frågor, ökad elevnärvaro och ökad måluppfyllelse. Uppföljningen av elevhälsoplanerna har genomförts på resultatdialogerna mellan respektive gymnasiechef och rektor. Utifrån genomförda resultatdialoger planeras för eventuell revidering och vidareutveckling av elevhälsoplanerna.

För att öka likvärdigheten mellan gymnasieskolor fortsätter förvaltningen att stödja gymnasieskolorna i att utveckla sitt elevhälsoarbete, bland annat genom seminarier och möjliggörande av erfarenhetsutbyte och spridning av goda exempel. Rektor vidareutvecklar tillsammans med elevhälso team det gemensamma uppdraget för teamets arbete på den egna skolan, med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Idrott och hälsa

I ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen och Svenska Skidförbundet har alla elever i årskurs 4 erbjudits att delta i ”Alla på snö”. Detta är en vinteraktivitet där eleverna har åkt längdskidor på Gärdet. Aktiviteten pågick under fyra veckor och totalt deltog cirka 2 400 elever. Under två veckor i anslutning till sportlovet deltog cirka 250 elever från årkurs 4 i ett pilotprojekt, ”Alla på snö utför”, i Hammarbybacken.

Sportlovssimskola

Under sportlovsveckan erbjöds elever i årskurs 6-9, som inte klarat simkunnighetsmålet, att gå på simskola i stadens simhallar för att lära sig simma 200 meter. Totalt deltog 212 elever, varav 109 pojkar och 103 flickor. Av de som var närvarande 1-5 lektioner klarade 26 procent simkunnighetskraven efter utbildningen. Hos de elever som deltog vid 4-5 tillfällen klarade 44 procent simkunnighetsdefinitionen. Siffrorna är jämnt fördelade mellan könen.

Fritidshem

Inom ramen för fritidshemssatsningen har fritidshemssamordnarna under året samverkat med nätverk för fritidshem för att samla in goda exempel på arbetssätt och utvärdering i syfte att synliggöra fritidshemmens systematiska kvalitetsarbete. Samordnarna har byggt upp det digitala stödet och rekommendationsmaterialet ”Fritidshemmens Hus” där alla goda exempel samlas.

Samordnarna har också bjudit in till och anordnat ett nationellt nätverk där 14 kommuner var representerade. Erfarenheter och kunskaper delades och ett utökat samarbete mellan kommunerna påbörjades utifrån mål, metoder och resultat.

Nyanlända elever

Stockholms stads grundskolor har även fortsättningsvis tagit emot många nyanlända elever. De flesta tas emot via Migrationsverket som anvisar till boenden i Stockholms stad. Eleverna är jämnt fördelade i alla åldrar. Alla skolor och stadsdelsnämndsområden ska ta emot nyanlända elever. Södermalm är det område som har tagit emot flest nyanlända elever innevarande läsår.

Alla nyanlända elever ska hänvisas till START Stockholm av Intro Stockholm, Medborgarkontor och andra kommunala funktioner som möter nyanlända. START Stockholms verksamhet har utökats till att omfatta alla kommunala grundskolor och även ett antal fristående skolenheter. Målet är att alla nyanlända elever tas emot, kartläggs och placeras av START. Vid mottagandet får vårdnadshavare och elev information om skolvalsprinciperna

och skolsystemet, samt får stöd med skolplaceringen. Ett inledande hälsosamtal och en vaccinationsplanering genomförs också.

Stockholms stad har av Skolverket tilldelats statsbidrag för tre samordnartjänster för att samordna kompetensutvecklingsinsatser för lärare i syfte att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever i grundskola och gymnasieskola. En nulägesbeskrivning har genomförts och en handlingsplan för utvecklingsinsatser ska upprättas. Samordnaren för gymnasieskolan ansvarar för nätverk för lärare i svenska som andraspråk i skolor med gymnasieintroduktion.

Skolor har erbjudits stöd genom seminarier, föreläsningar, skolbesök och workshops i hur mottagande, undervisning och bedömning av nyanlända elever kan organiseras.

Även förvaltningens interna samarbete kring nyanlända elever har utvecklas. En utredning pågår om en samordning av START Stockholm och mottagandet av nyanlända inom gymnasiet.

Med hänvisning till ett av Sociala hållbarhetskommisionens förslag har förvaltningen påbörjat arbetet med att utforma en pilotverksamhet på någon eller några grundskolor för ett mentorsprogram riktat till nyanlända elever och familjer. Inom gymnasieskolan prövas en modell med externa mentorer på två gymnasieskolor, med syfte att skapa bredare kontaktytor och bättre förutsättningar för integration.

Digitalisering

Förskola

Under 2018 kommer nya pedagogiska verktyg att införas för all kommunal förskoleverksamhet för att följa upp, synliggöra och utmana barnens lärande. Under första delen av 2017 har ett arbete påbörjats för att skapa projektorganisationer i varje stadsdelsförvaltning för att kunna möta införandet av Skolplattformen och GSIT 2.0 under 2018. Projektet leds av stadsledningskontoret i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna och förskoleavdelningen på utbildningsförvaltningen.

Det pågår en utredning kring Mediatekets framtida uppdrag för stadens kommunala förskoleverksamhet och hur de kan bidra med utbildning och kompetens inom bland annat programmering, datalogiskt tänkande och digitala resurser.

Grundskola

En digitaliserad och tidsenlig skola kan stödja elevernas lärande och möta deras olika behov, utveckling av skolornas digitala kompetens är därför ett viktigt område. För att tillvarata digitaliseringens möjligheter i grundskolan, i syfte att förbättra elevernas lärande och resultat och att verksamheten effektiviseras, behöver rektorerna ha en god förmåga att strategiskt leda utvecklingsarbete. Alla grundskolerektorer har därför utbildats i ledarskap i digitalisering under tre tillfällen under våren.

Alla grundskolor har via nätverksträffar och via informationsmöten blivit förberedda på införandet av Skolplattformen och GSIT 2.0. Arbetet med att utbilda och förbereda personal i Skolplattformens delar har genomförts och pågår.

Gymnasieskola

Arbetet med Skolplattformen inom gymnasieskolan fortsätter. Införandet av Barn- och elevregistret samt större delen av elevdokumentation är klar. Under juni/juli 2017 införs resterande funktionaliteter såsom åtgärdsprogram, schemaverktyg samt verktyg för närvaro och frånvaro. Utbildningar planeras och genomförs löpande för tillkommande funktionaliteter.

Projektet 1:1 2016 inom gymnasieskolan är avslutat och den fortsatta utvecklingen övergår i ett prioriterat uppdrag i linjeorganisationen. En handlingsplan för det fortsatta arbetet är framtagen, med utgångspunkt i de framgångsfaktorer som 1:1-projektet lyft fram i sin slutrapport. Utifrån målbilden nedan har aktiviteter tagits fram för åren 2017 och 2018.

Övergripande beskrivning av målbilden och dess delar

 Styrning	■ Tydlig strategisk ledning av digitalisering i lärandet ■ Gymnasiechef, rektor och administrativ chef leder skolornas digitaliseringsarbete ■ Digitalisering i lärandet följs upp kontinuerligt
 Processer	■ Skolorna driver och följer upp utvecklingsarbetet utifrån framtagna handlingsplaner ■ Strukturer för kontinuerlig kunskapsdelning kring digitaliseringen finns ■ Digitalisering ingår i det ordinarie kvalitetsarbetet
 Resurser & kompetenser	■ Alla lärare har nått upp till en grundläggande nivå av digital kompetens ■ Tekniskt stöd för digitaliseringen finns och används ■ Pedagogiskt stöd för digitaliseringen finns och används
 Organisation	■ Alla skolor har en utvecklingsgrupp där digitalisering i lärandet ingår ■ Alla skolor har utsett minst en lärare med utvecklingsuppdrag för digitalisering i lärandet ■ Nätverk kring digitaliseringen utifrån skolornas olika uppdrag och behov finns
 Kultur	■ Samsyn kring vikten av digitalisering i lärandet ■ En samarbetande, öppen och tillåtande kultur som främjar digitalisering ■ Nyfikenhet på utveckling och forskning inom digitalisering

Programmering

Arbetet med att skapa intresse för och öka kompetensen om programmering bland lärare, fritidspersonal, barn och elever pågår enligt följande:

- Lärare och personal deltar i två alternativa utbildningsinsatser i programmering som ges kontinuerligt och tillsvidare
- Kvantitativa och kvalitativa kartläggningar är genomförda i syfte att ge kunskap om omfattningen av programmering i skolorna, vad som kännetecknar programmeringsundervisningen i Stockholms skolor samt att samla in goda exempel och erfarenheter om programmering
- Robotekslådor för förskolan provas under våren inom en stadsdelsförvaltning
- Runt om i stadens grundskolor erbjuds programmering till många elever

- Ett specifikt utbildningspaket riktat mot fritidsverksamheten är utvecklat och kommer att implementeras under vårterminen 2017
- Internt finansierad lärardriven forskning kring programmering pågår, samverkan med lärosäten kring lärardrivna forskningsprojekt kring programmering pågår
- Stadshushacket har genomförts med 400 femteklassare från hela staden som med hjälp av programmering skapade berättelser på temat superhjältar
- Lärarnätverk i programmering har etablerats
- Erfarenheter och goda exempel kommuniceras i förvaltningens kommunikationskanaler.

Mediateket bedriver kompetensutveckling inom digitala verktyg och arbetssätt för lärare inom staden. Utbildningar har hållits i ASL kopplat till digitala verktyg, programmering, Media- och informationskunnighet (MIK), Office365, Smartboard, animation och filmskapande, multimodalt arbete med ord, bild och ljud, iPadutbildningar för varierad undervisning i klassrummet samt för modersmåslärares ökade digitala kompetens.

Roboteket är en satsning som innefattar såväl undervisningsmaterial som kompetensutveckling kopplat till programmering. Satsningen vänder sig till pedagoger inom förskola samt grundskola inklusive fritidshem och sker inom ramen för projekt Programmering Stockholm. Intresset för programmeringskurserna är stort och för årskurs F-6 kommer årets inplanerade kurser att nå cirka 100 pedagoger från cirka 50 skolor. Kurser i programmering för fritidshemmen kommer under året att nå cirka 90 fritidspedagoger från cirka 45 skolor. Inom förskolan har ett pilotprojekt med programmering genomförts vid Östermalms stadsdelsförvaltning och fler kurser för förskolan planeras till hösten.

Lovskola

Under sportlovet anordnades lovskola på 24 av stadens kommunala grundskolor för att ge elever, främst i årskurs 6-9, möjlighet till högre måluppfyllelse. Av 600 anmälda elever genomförde 585 elever lovskolan. De ämnen som mest har förekommit i undervisningen är, i fallande skala matematik, svenska som andra språk, engelska och svenska. Samhällsorienterande ämnen samt teknik var också representerade på ett flertal skolor.

Tillsyn/inspektion i gymnasieskolan 2016

Skolinspektionen genomförde under 2016 tillsyn av 14 gymnasie- och gymnasiesärskolor samt av huvudmannens arbete. Alla inspekterade skolenheter, utom en, fick förelägganden om åtgärder på grund av brister. Samtliga skolor har redovisat vilka åtgärder de har vidtagit med anledning av den kritik de fått.

Den 24 och 25 februari gjorde Skolinspektionen om tillsynen av en gymnasieskola, mot bakgrund av organisationsförändringar och ledningsbyten som gjordes på skolan alldeles efter de första tillsynsbesöken. Något beslut om den tillsynen har ännu inte fattats.

Skolinspektionens beslut för huvudmannen innefattade brister inom två områden: förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna och utveckling av utbildningen vid skolenheterna. Stockholms stad redovisade i februari 2017 vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa påtalade brister. Skolinspektionen beslutade den 2 maj att avsluta tillsynen och bedömde att bristerna var avhjälpna för gymnasiet och gymnasiesärskolan på huvudmannanivå.

Frågan om hur huvudmannen har hanterat elever som är behöriga till nationella program, men som antagits på introduktionsprogrammet individuellt alternativ med specialpedagogisk profil, lyftes ut av Skolinspektionen för åtgärd i särskild ordning. Efter det att huvudmannen har sett över rutinerna, ändrat antagningen för detta och redovisat åtgärderna har Skolinspektionen beslutat om att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder och avslutat ärendet.

Skolinspektionen har också följt upp hur det går för de elever på nationella program som flyttades till andra skolenheter när Ross Tensta gymnasium blev Tensta gymnasium, en gymnasieskola med språkin introduktion. Skolinspektionen har funnit att dessa gymnasieskolor uppfyller kraven i författningarna inom de områden som granskats, utom när det gäller extra anpassningar och särskilt stöd vid en av gymnasieskolorna. En studie som förvaltningen har genomfört visar på att elevernas upplevelse av skolbytet varierar och betonar vikten av god informationsöverföring i samband med skolbyte. Huvudmannen och skolan har vidtagit åtgärder och ska senare i vår redovisa hur verksamheten har åtgärdat bristerna.

Söka skola

I år kom det in 15 106 ansökningar till förskoleklass respektive grundskolan, vilket är en ökning med nästan 1 500 ansökningar jämfört med år 2016. Stadens e-tjänst för ansökan till skolorna användes i år av 92 procent av de sökande. Övriga ansökte via blankett. Av ansökningarna till förskoleklass fick 92 procent erbjudande om en grundskola på någon av sina tre sökta skolor. Till ansökningsperioden 2017 tillkom 16 fristående grundskolor jämfört med föregående år, och totalt finns nu 53 fristående grundskolor i Söka skola. I ansökningsprocessen används Stockholms stads antagningskarta, ett automatiserat kartstöd som förenklar grundskolornas antagningsprocess genom att beräkna relativ närhet och rangordna sökande.

Skolpliktsbevakning

De kommunala skolorna har ansvaret för att bevaka att alla skolpliktiga barn har en skolplacering. Förvaltningen genomför en central skolpliktsbevakning en gång per månad. Där redovisas antal elever som inte har en registrerad skolplacering. I april 2017 saknade cirka 700 elever skolplacering. Av dessa hade omkring 300 stått utan skolplacering längre än sex månader. I april var cirka 1 700 elever registrerade som ”elev i utlandet”. I flertalet fall är det dock inte fastställt att eleven befinner sig i utlandet. Av dessa elever har cirka 750 varit registrerade som elev i utlandet längre än sex månader. Från och med halvårsskiftet kommer skolorna inte längre att ha möjlighet att registrera eleverna som ”elev i utlandet” och samtliga berörda elever kommer då att registreras som placerade elever och finns med i den centrala skolpliktsbevakningen.

För att komma till rätta med att elever är oplacerade är det angeläget att utreda orsakerna till varför elever saknar skolplacering. Förvaltningens enhet för ersättning och skolplikt kommer därför att under 2017 ta över handläggningen av ärenden där eleven har saknat skolplacering eller varit registrerad som elev i utlandet längre än 6 månader. Det rör sig om cirka 1 050 ärenden. Genom införandet av det nya barn- och elevregistret tydliggörs kraven på skolornas skolpliktshandläggning. Skolorna kommer även att ges möjlighet att eskalera ärenden till förvaltningen för fortsatt utredning.

Utökning av platser på gymnasieskolan

Förvaltningen arbetar under hela gymnasievalsperioden med att så långt som möjligt justera utbudet efter elevers önskemål. Elevantalet inom gymnasieskolan ökar och två nya skolor startar enligt plan hösten 2017 respektive hösten 2018. Några skolor utökar antalet platser. Förvaltningen arbetar med att etablera nya skolor samt utveckla gymnasiekluster som ger goda förutsättningar för större samverkan mellan skolor och övriga aktörer. Tillgången till idrottshallar, i synnerhet för skolor med NIU-utbildningar, gör nyetableringar och utökningar mer komplicerade.

Preliminär antagning till gymnasieskolan 2017

Första ansökningsomgången

Totalt har 8 386 personer, varav 7 792 direkt från årskurs 9, folkbokförda i Stockholms stad sökt gymnasieskolan, vilket är en ökning totalt med 149 personer jämfört med april 2016. Antalet sökande från årskurs 9 har ökat med nästan 300 men det är färre från introduktionsprogram som sökt i första omgången i år.

Andelen stockholmare som i första hand söker högskoleförberedande program är 84,8 procent och är andelen för yrkesförberedande program 15,2 procent. Jämfört med år 2016 har andelen sökande till högskoleförberedande program ökat något (från 84 procent) och andelen sökande till yrkesprogram minskat (från 16 procent).

Av de sökande är 14,8 procent ännu inte behöriga till det program de sökt i första hand, vilket är en förbättring jämfört med förra årets 16,3 procent.

Till vilken skola – utifrån huvudman – personerna folkbokförda i Stockholms stad söker är relativt stabilt över tid. Andelen sökande till andra kommuner minskar något medan andelen sökande till fristående skolor har ökat och är nu större än andelen som söker till kommunal skola i staden. Det vanligaste valet har varit en kommunal skola i Stockholms stad, men den andelen har minskat de senaste tre åren.

Förstahandsval till gymnasieskolan 2015-2017 för sökande folkbokförda i Stockholms stad, antal och andel utifrån sökt huvudman

	2015	2016	2017
Kommunal gymnasieskola i Stockholms stad	3 383 (43,7%)	3 444 (41,8%)	3 370 (40,2%)
Annan kommuns kommunala skola	1 400 (18,1%)	1 487 (18,1%)	1 460 (17,4%)
Fristående gymnasieskola	2 957 (38,2%)	3 306 (40,1%)	3 556 (42,4%)

Preliminärt antagna

Av de sökande folkbokförda i Stockholms stad antogs 65,3 procent på sitt förstahandsval (program, inriktning och skola), vilket är en ökning från 63,3 procent för 2016.

Den största andelen av de sökande som är folkbokförda i Stockholms stad är i år, liksom 2016, preliminärt antagna till en fristående skola. År 2015 och tidigare har störst andel blivit antagna till kommunal skola i Stockholms stad (se tabell nedan). Andelen som är preliminärt antagna till kommunala gymnasieskolor i Stockholms stad har ökat medan andelen som blir antagna i annan kommun har minskat.

Preliminär antagning 2015-2017 för sökande som är folkbokförda i Stockholms stad, andel antagna elever utifrån huvudman

	2015	2016	2017
Kommunal gymnasieskola i Stockholms stad	42,2%	40,7%	41,5%
Annan kommuns kommunala skola	16,3%	15,7%	15,0%
Fristående gymnasieskola	41,5%	43,6%	43,5%

Preliminär antagning 2017 till kommunala skolor i Stockholms stad

Till stadens kommunala gymnasieskolor har 4 505 personer preliminärt antagits till de nationella programmen, vilket är en ökning med 292 personer jämfört med 2016. Andelen sökande som är folkbokförda i en annan kommun och som är preliminärt antagna i Stockholms stad är 38,7 procent, en liten minskning jämfört med föregående år.

Antalet vakanta platser, efter den preliminära antagningen, på nationella program i Stockholms stads gymnasieskolor är 537. Andelen vakanta platser på yrkesprogrammen är 37,8 procent (av totalt 748 platser) och på de högskoleförberedande programmen är andelen 5,9 procent (av totalt 4 294 platser).

Det totala antalet platser har ökat med 400 och de vakanta platserna är 100 fler än vid samma tid 2016.

Till lärlingsutbildning finns 38 förstahandssökande, vilket är oförändrat jämfört med år 2016.

Gymnasiesärskolan

Antalet förstahandssökande till stadens gymnasiesärskolor har minskat från 74 förra året till 66 i år. Totalt söker 102 stockholmare (samma som 2016), varav 51 söker fristående

gymnasiesärskola i första hand, 40 söker till den egna kommunen medan 11 söker annan kommun.

För 2017 görs, liksom 2016, gjordes preliminär antagning till samtliga program inom gymnasiesärskolan. Totalt kommer 45 sökande att bli preliminärt antagna. Några sökande har ännu inte beslut om att de tillhör målgruppen för gymnasiesärskolan och för dessa sökande kan ingen antagning göras i detta skede.

De preliminärt antagna kommer att kontaktas av den aktuella gymnasiesärskolan.

Utvärdering av Läslyftet

Under läsåret deltar 28 av stadens skolor (såväl grund- som gymnasieskolor) samt Språkcentrum i Läslyftet. Läslyftet är en kompetensutvecklingsinsats i språk-, läs- och skrivdidaktik som bygger på ett arbetssätt där undervisningen utvecklas i ett samarbete mellan kollegor.

Under januari har en första utvärdering av insatsen gjorts. En kvalitativ utvärdering har genomförts på nio av skolorna, och rektorer och lärare har intervjuats och lektionsobservationer har genomförts. Samtliga lärare som deltagit i Läslyftet har dessutom haft möjlighet att besvara en enkät om insatsen.

Syftet med det första steget i utvärderingen är att undersöka hur arbetet organiseras och få indikationer på dess påverkan på lärarnas, undervisningens och elevernas utveckling. Så här långt visar utvärderingen att arbetsformen med kollegialt samarbete varit mycket uppskattad av lärarna, och att undervisningen förändrats till att få större inslag av ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

Ytterligare en utvärderingsinsats planeras till hösten och en forskargrupp från Linköpings och Örebro universitet följer insatsen ingående på några skolor.

FoU-uppföljning

Under 2017 avslutades uppdraget att utvärdera utbildningsförvaltningens FoU-strategi och dess FoU-plan för perioden 2013-2016. Syftet med utvärderingen var att inför beslut om ny plan generera kunskap om hur verksamheten fungerat. Utvärderingen konstaterade att den FoU-verksamhet som bedrivits av förvaltningen är mycket omfattande och i många delar framgångsrik. Ytterligare studier behöver dock genomföras för att det ska kunna beläggas att verksamheten också har positiva effekter på elevers utveckling och lärande.

Några viktiga områden som identifieras i utvärderingen är att förvaltningens FoU-insatser bör få en bättre spridning så att de i högre grad når skolor med mindre socioekonomiskt gynnsamma förutsättningar, att förvaltningen bör intensifiera arbetet med att få skolledare att förstå hur forskande och forskarutbildade lärares kompetens kan tas tillvara och att systemen för att aggregera kunskap och sprida resultat från FoU-insatser bör förbättras genom tydligare ansvarsfördelning och rutiner.

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
■ ♀ Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 har uppnått grundläggande taluppfattning inom matematik								2017
■ ♀ Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 kan läsa bekanta meningar i korta, elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt								2017
● ♀ Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 3				94 %		95 %		2017
● ♀ Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 3				94 %		95 %		2017
● ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 6				94 %		96 %		2017
● ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 6				95 %		97 %		2017
● ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 9				94 %		95 %		2017
● ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska i åk 9				95 %		96 %		2017
■ Andel elever som dagligen deltar i en styrd rörelseaktivitet								2017
● ♀ Andel elever, av samtliga elever i åk 9, som är behöriga till nationella program*				82,4 %		89 %		2017
● ♀ Meritvärde i årskurs 9				239,4 Poäng		240 Poäng		2017
● ♀ Andel gymnasieelever med examensbevis, oavsett studielängd						85 %		2017
● ♀ Andel gymnasieelever med minst betyg E i samtliga kurser i examensbevisen				76 %		80 %		2017

* Under rubriken 1.1 finns kommunfullmäktiges indikator Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyinvandrade och elever med okänd bakgrund. Dessa två indikatorer bör ses som en helhet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En fördjupad analys av fördelningen av det socioekonomiska tilläggsbeloppet ska genomföras.	2017-01-01	2017-12-31	
 En översyn av gymnasiesärskolans organisation ska genomföras	2017-01-01	2017-12-31	
 Ett utökat samarbete med stadsdelsnämnderna och ideella organisationer för att komplettera skolans verksamhet efter undervisningstidens slut ska initieras av utbildningsförvaltningen.	2017-01-01	2017-12-31	
 Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet inom introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan	2017-01-01	2017-12-31	
 Fortsätta utveckla naturskolans verksamhet och utreda etablering av nya naturskolor	2017-01-01	2017-12-31	
 Ge stöd till skolor genom central tillgång till genuspedagoger och normkritisk kompetens	2017-01-01	2017-12-31	
 Ge stöd till skolor i arbetet med ekologiskt hållbar utveckling respektive lärande för hållbar utveckling	2017-01-01	2017-12-31	
 Goda exempel på hur skolor lokalt utvecklar arbetsmetoder som syftar till att så många som möjligt ska garanteras en god utbildning på en skola nära hemmet ska spridas.	2017-01-01	2017-12-31	
 Kartläggningen av avhoppet med syfte att ta fram förslag på åtgärder fortsätter	2013-01-01	2017-12-31	
 Kompetensutveckling gällande digitalisering för rektorer	2017-01-01	2017-12-31	
 Måluppfyllelsen för elever med funktionsnedsättningar följs upp	2012-01-01	2017-12-31	
 Redovisa grundskolesituationen för vart och ett av stadsdelsnämndsområdena som ett bidrag till att öka de kommunala skolornas medverkan till utvecklingen av attraktiva och hållbara lokalsamhällen i hela Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	
 Studiehandledning på modersmålet med hjälp av fjärrundervisning ska utvecklas	2016-01-01	2017-12-31	
 Säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns att tillgå för elever som är i behov av detta	2014-01-01	2017-12-31	
 Säkerställa att placerade barn får sin utbildning i en kommunal eller fristående skola med tillstånd från Skolinspektionen	2017-01-01	2017-12-31	
 Säkerställa tillgänglighet på webben för elever, vårdnadshavare och pedagoger med funktionsnedsättningar	2012-01-01	2017-12-31	
 Utbildningsnämnden ska arbeta vidare med att stärka och utveckla skolornas förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete	2014-01-01	2017-12-31	
 Ytterligare insatser för att alla sexåringar deltar i förskoleklassens verksamhet ska genomföras.	2017-01-01	2017-12-31	
 Översyn av utbudet inom, och antagning till, introduktionsprogrammen språkintrödn och individuellt alternativ	2016-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

1.1.2 Alla elever har en god lärmiljö

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Alla elever känner sig trygga i skolan. Skolan erbjuder en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödjande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med vårdnadshavare samt socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer.

Förvaltningen har tagit fram och implementerat nya rutiner kring anmälan om kränkande behandling. Det har hållits informationsmöten för rektorer och andra berörda om de nya rutinerna. Rutinerna gör att huvudmannen bättre kan följa upp de anmälda kränkningarna, med fokus på upprepade kränkningar och när personal kränker elev. Det blir också ett stöd till skolorna i deras systematiska kvalitetsarbete och leder till att skolornas främjande arbete kring trygghet och studiero utvecklas. Respektive grundskolechef får regelbundet ta del av resultatet och kan därigenom bättre stötta sina skolor i arbetet mot kränkande behandling. Hur de nya rutinerna har fungerat avseende gymnasieskolorna kommer att följas upp i juni 2017.

Under våren har ett arbete startats, i samarbete med grundskoleavdelningen, för att ta fram stöd till rektorer med anledning av förändringar i diskrimineringslagen vilka innebär nya krav om aktiva åtgärder mot diskriminering på skolorna.

Nedan under Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4, Ett demokratiskt hållbart Stockholm, beskrivs ytterligare aktiviteter för att öka elevernas trygghet och studiero i grundskola och gymnasieskola.

Förvaltningen återkommer med analyser kring utfall på indikatorer i tertialrapport 2.

	Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
◆ ♀	Andel elever F-klass nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	86 %	86 %	87 %	85 %		90 %		2017
◆ ♀	Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.	72 %	71 %	73 %	74 %		75 %		2017
◆ ♀	Andel elever åk 2 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	87 %	88 %	87 %	88 %		90 %		2017
■ ♀	Andel elever åk 5 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	65 %	64 %	64 %	64 %		85 %		2017
◆ ♀	Andel elever åk 5 nöjda med - Jag känner mig trygg i	84 %	86 %	83 %	86 %		90 %		2017

	Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
	skolan								
 ♀	Andel elever åk 8 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	55 %	59 %	51 %	53 %		55 %		2017
 ♀	Total frånvaro i grundskolan						5 %		2017
 ♀	Andel gymnasieelever nöjda med - Det är arbetsro på mina lektioner	58 %	60 %	57 %	58 %		62 %		2017
 ♀	Total frånvaro i gymnasieskolan				14,5 %		13 %		2017

Nämndmål:

1.1.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Med ökad ålder ökar elevers delaktighet i planering och uppföljning. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen, vilket leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull. Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Förvaltningen återkommer med analyser kring utfall på indikatorer i tertialrapport 2.

	Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
 ♀	Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	77 %	77 %	78 %	76 %		80 %		2017
 ♀	Andel vårdnadshavare åk 2 nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	70 %	70 %	71 %	71 %		83 %		2017
 ♀	Andel elever åk 5 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	74 %	74 %	74 %	73 %		85 %		2017
 ♀	Andel elever åk 8 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	55 %	60 %	51 %	53 %		70 %		2017
 ♀	Andel vårdnadshavare fritidshem nöjda med – det inflytande mitt barn har över fritidshemmets aktiviteter	72 %	72 %	73 %	72 %		80 %		2017
 ♀	Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare	61 %	64 %	59 %	62 %		65 %		2017

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen								
 ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till	55 %	60 %	51 %	53 %		60 %		2017
 ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna	41 %	45 %	39 %	39 %		50 %		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställa att barn i skolåldern som bor på skyddat boende erbjuds skolundervisning inom en vecka samt att yngre barn snarast erbjuds undervisning i förskoleklass, förskola eller annan pedagogisk verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	

Förslag nytt nämndmål:

Utöka samarbetet med socialtjänsten för tidiga sociala insatser

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utökat samarbetet med socialtjänsten kring elever med omfattande frånvaro i syfte att öka skolnärvaron och på sikt även måluppfyllelsen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utifrån pågående pilotprojekt för samverkan mellan skola och socialtjänst (PPSS) ska en modell för permanent etablering tas fram	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Vid årsskiftet byttes stadens incidentrapporteringssystem ut och det pågår implementering av systemet på samtliga skolor. Utbildning i systematiskt brandskyddsarbete har genomförts och uppföljning av skolornas säkerhetsarbete pågår.

En handlingsplan mot våldsbejakande extremism, som ska implementeras under året, har tagits fram, se bilaga 4. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden fastställer handlingsplanen.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)				100 %		100 %	100 %	2017

Nämndmål:

Skolan är säker och trygg

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Organisationen av förebyggande säkerhetsarbete och krishantering är sådan att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del i den ordinarie verksamheten med ständiga förbättringsåtgärder och leder till säkerhet och trygghet för elever och medarbetare.

Ett uppdrag har formulerats kring att utreda den geografiska indelningen av grundskoleavdelningen i syfte att skapa en organisering som optimalt kan stödja förbättrade resultat och ökad likvärdighet. Organiseringen ska i högre grad än idag bland annat ge goda förutsättningar för samverkan mellan skolor som har olikartade socioekonomiska förutsättningar, den ska vara effektiv när det gäller att stödja en god resultatutveckling och en ökad resultatmässig likvärdighet mellan skolorna och den ska också vara effektiv när det gäller skolornas och den centrala utbildningsförvaltningens samverkan med stadsdelsförvaltningarna.

Utredningen ska ta fram och analysera för- och nackdelar med alternativa lösningar till dagens organisering i sju grundskoleområden. Hur ledning, administration och stödfunktioner för sådana geografiska organisationsmodeller bör se ut ska också analyseras. Utredningen ska genomföras av upphandlad konsult.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Grundskoleavdelningens geografiska indelning ska ses över i syfte att förstärka de synergieffekter som uppstår genom samverkan mellan skolor som representerar hela spektrumet av socio-ekonomiska grundförutsättningar.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Uppfylls helt

Förvaltningen bedriver sedan 2015 ett övergripande samarbete med idrottsförvaltningen, fastighetskontoret, SISAB och kulturförvaltningen i syfte att tillgängliggöra fler skollokaler för idrotts- och föreningslivet. Under 2017 fortgår arbetet med att öka föreningslivets tillgång till stadens befintliga skolsalar, både genom att öka antalet bokningsbara salar och också genom att öka uthyrningstiden i de salar som hyrs ut.

Två nya konstgräsplaner kommer även att anläggas på skolgårdar under 2017.

Utbildningsnämnden har även i uppdrag att tillsammans med idrottsnämnden och kultur- nämnden utreda och implementera formen för ersättning till skolor för kultur- och idrottsföreningars verksamhet i skollokaler, den så kallade skolkostnadsersättningen.

Skolorna får idag ersättning från idrottsnämnden och kulturnämnden för merkostnader när nolltaxeföreningar hyr lokaler. Ersättningen har inte ändrats på många år och täcker i nuläget ofta inte merkostnaderna. Översyn av ersättningen till skolorna har påbörjats och en arbetsgrupp har hittills tagit fram ett förslag om att höja ersättningen för uthyrning av idrottssalar. För att skolorna ska få ersättning för merkostnader behöver ersättningen för uthyrning av idrottssal med kodlås höjas till 100 kr per timme och för idrottssal utan kodlås till 200 kr per timme (om skolan har vaktmästare på plats). Den nya ersättningsnivån bör gälla retroaktivt för hela 2017.

Inriktningen är att även ersättningen för uthyrning av övriga skolsalar ska höjas, och utredning av den delen fortsätter under våren.

Någon anslagsreglering bedöms inte behöva göras mellan idrottsnämnden och utbildningsnämnden eller mellan kulturnämnden och utbildningsnämnden. Arbetet med skolkostnadsersättningen kommer att återrapporteras i sin helhet med förslag till beslut i tertialrapport 2.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
  Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid				78 847		88 000	88 000	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samråd med idrottsnämnden och SISAB tillgängliggöra minst fem av de befintliga skolidrottshallarna samt tillgängliggöra samtliga nybyggda fullstora skolidrottshallar för idrottslivet via idrottsnämndens bokningssystem	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med idrottsnämnden och	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
kulturnämnden utreda och implementera formen för ersättning till skolor för kultur- och idrottsföreningars verksamhet i skollokaler, den så kallade skolkostnadsersättningen			

Nämndmål:

Skolgårdsytor och idrottslokaler görs tillgängliga för alla stockholmare

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler stockholmare har tillgång till fler ytor för rörelse och motion

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen beviljades 11 mnkr av det statliga bidraget Skapande skola till de kommunala grundskolorna för läsåret 2016/2017. Skolorna arbetar med olika kulturprojekt som stödjer deras ordinarie kulturarbete i syfte att nå högre måluppfyllelse inom skolans olika ämnen. Det kan exempelvis vara projekt inom drama, rörelse, dans, bild, litteratur eller språk, som ger eleverna möjlighet att använda olika uttrycksformer.

”Barn och böcker” är en del av skolans läs- och språksatsning för årskurserna F-6 och syftar till att skolor i högre grad ska ta del av litteratur från olika delar av världen. Tävligen ”En bok i världen” är i nuläget slutförd och en utställning av bidragen har under tre veckor skett inom stadens olika stadsdelsbibliotek. Vid särskilda programdagar på Skansen den 22 och 23 maj för ”Barn och böcker” sker prisutdelning av de vinnande bidragen samt olika litterära aktiviteter.

Förvaltningen återkommer med analyser kring utfall på indikatorer i tertialrapport 2.

Nämndmål:

Eleverna upplever och deltar i kulturlivet

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Alla elever får ta del av professionella kulturupplevelser. Kultur, estetiska läroprocesser och eget kreativt skapande är en integrerad del i lärandet.

Förvaltningen återkommer med analyser kring utfall på indikatorer i tertialrapport 2.

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
◆ ♀ Andel elever i åk 5 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får	74 %	72 %	75 %	75 %		76 %		2017

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).								
  Andel elever i åk 8 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	50 %	52 %	49 %	54 %		55 %		2017
  Andel gymnasieelever nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	51 %	52 %	51 %	51 %		60 %		2017

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Nämndmål:

Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

	Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Arsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
	Enheter som sorterar ut mat-avfall för biologisk behandling				86 Sorterat	75 Sorterar		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Förslag nytt nämndmål:

Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Utbildningsnämndens arbete med skolgårdsutveckling sker med utgångspunkt i miljöprogrammets mål om biologisk mångfald och grönska	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Förslag nytt nämndmål:

Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förebygga uppkomsten av avfall och öka insamlingen av matavfall	2017-01-01	2017-12-31	

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
 Enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling				86 Sorterat	75 Sorterar		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Arbetet med stadens livsmedelsupphandlingar har påbörjats. Genom att påverka sortimentets inriktning möjliggörs för enheterna att nå målet för ekologiska livsmedel. Den pågående upphandlingen har även fokus på att bidra till giftfria varor. Kompetensutvecklingsinsatser till skolköken fortgår, inriktade på livsmedelssäkerhet, klimatsmart mat och hälsa.

Andelen ekologiska livsmedel uppgår hittills under 2017 till 36 procent.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
  Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				33,42		40 %	40%	2017

Nämndmål:

Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Med stöd av SISAB påbörjade förvaltningen under hösten 2016 ett arbete med ett stödmaterial om sund inomhusmiljö. Dokument ska ha långsiktig användbarhet för såväl verksamhet som SISAB och central förvaltning. Arbetet beräknas vara slutfört till tertialrapport 2 2017.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i Stockholms skolor är sund

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Kraven för sund inomhusmiljö följs i alla delar i stadens skolor

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

 Uppfylls helt

Utbildningsförvaltningen har i samarbete med Södertörns högskola under året påbörjat ett arbete med att se över möjligheterna att inrätta ett centrum för pedagogisk utveckling (CPU) i förskolor och skolor i stadens södra delar. Detta för att ytterligare stärka samarbetet mellan huvudman och lärosäte vad gäller lärarutbildningarna och skapa förutsättningar för utbyte och ökad kvalitet på den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU).

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
  Andel invånare, 20 år, med fullföljd gymnasieutbildning						86 %	86%	2017

Nämndmål:

Alla elever har kontakt med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla elever ska under sin utbildning ha kontakter med högskola, branscher eller näringsliv utifrån utbildningens innehåll och mål. Eleverna ska därigenom ges möjlighet till kunskap, inspiration och underlag inför framtida studier och yrkesval.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Gymnasieskolorna ska i tertialrapport 2 redovisa samarbeten/ kontakter med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer	2016-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Utbildningsförvaltningen arbetar aktivt för att stärka och utveckla samverkan med lärosäten och andra externa aktörer

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningen bidrar till att stärka Stockholm som världsledande kunskapsregion genom att utveckla samverkan med lärosäten, myndigheter och andra externa aktörer såväl regionalt som nationellt och ge både elever och lärare möjlighet till olika former av samarbeten

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen samarbetar kring frågor om unga som varken arbetar eller studerar, unga nyanlända, yrkesutbildningar, stadsdelsförvaltningarnas lokala utvecklingsprogram och det kommunala aktivitetsansvaret. Planering pågår för att utveckla möjligheten för nyanlända ungdomar att fortsätta till studier på komvux hösten 2017.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	*					100 st	850 st	Tertial 1 2017
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	15 st	10 st	5 st	54 st	100 st	100 st	500 st	Tertial 1 2017
  Antal tillhandahållna platser för sommarjobb				151		80 st	8 500 st	2017
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	72			107	107	100 st	900 st	Tertial 1 2017
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi				74 st		74 st	8 500 st	2017

* Redovisas av stadsdelsförvaltningarna

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt Arbetsförmedlingen och Delegationen för unga till arbete utveckla en samverkan för att nå unga utanför arbetsmarknaden.	2017-01-01	2017-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden utveckla metoder och insatser för att stötta ensamkommande unga nyanlända till praktik, utbildning eller jobb.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Alla stadens ungdomar studerar eller arbetar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla elever i gymnasieskolan fullföljer sin utbildning, fortsätter att studera i eftergymnasiala utbildningar eller börjar arbeta. Alla elever från grundskolan som inte sökt till gymnasiet identifieras, kontaktas, erbjuds och tackar ja till en utbildningsplats eller plats i en motivationsskapande verksamhet anpassad till ungdomens förutsättningar, behov och intressen. Efter den motivationsskapande verksamheten går ungdomen vidare till utbildning, eller arbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Uppfylls helt

Samarbetet beskrivs ovan under mål 3.3.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden utveckla möjligheten för unga inom uppföljningsansvaret att studera på folkhögskola.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Nämnden redovisar per april ingen avvikelse mot budget efter resultatfonder. Prognosen bygger på att skolorna kommer att hämta 49,1 mnkr ur resultatfonderna, vilket innebär att resultatet före resultatfonder är ett underskott om 49,1 mnkr. Ekonomiskt utfall med prognos för helåret beskrivs i avsnitt Uppföljning av ekonomi.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			98,42 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2017
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100,3 %			98,1 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2017
 Nämndens prognossäkerhet T2				-2 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2017

Nämndmål:

Det ekonomiska resultatet är i balans

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög.

Aktuella verksamhetsförändringar

Uppdraget att samlokalisera och organisationsanpassa Språkcentrum pågår. Syftet är att skapa en flexibel, stabil och väl strukturerad organisation som med god kvalitet kan utföra uppdraget: undervisning och studiehandledning på modersmålet vid stadens skolor.

Språkcentrum, som idag är förlagt till tre adresser, kommer att så snart som möjligt samlokaliseras i lokaler på Högbergsgatan. Verksamhetsanpassning av lokalerna pågår.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Dagens beräkningsprinciper gällande lokalkostnaden per elev ska kompletteras med andra relevanta mått, såsom stadens genomsnittliga lokalkostnad per elev totalt sett.	2017-01-01	2017-12-31	
	Deltagande i Eurocities och andra nätverk för bevakning och påverkan inom EU, med inriktning mot utbildningsområdet.	2014-01-31	2017-12-31	
	En särskild genomgång ska göras av stadens alla F-6-skolor för att ånyo bedöma de praktiska förutsättningarna för och lämpligheten i att möjliggöra utökningar till F-9.	2017-01-01	2017-12-31	
	Uppmuntra och stödja verksamheter att delta i EU-projekt och samarbeten inom nämndens verksamhetsområde utifrån Europa 2020-strategin.	2014-01-31	2017-12-31	
	Utbildningsnämndens lokalförsörjningsplan ska tillföras så konkreta planer som möjligt för skolutbyggnaden fram till år 2040 och inkludera även gymnasieskolan.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Utbildningsförvaltningen kommer under 2017 att införa jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden. Ett förslag till jämställdhetsanalys finns framtaget. Jämställdhetsanalysen kommer att få ett eget avsnitt i den mall för tjänsteutlåtanden som förvaltningen använder, och information om jämställdhetsanalyser kommer att ingå i den utbildning kring tjänsteutlåtanden som medarbetarna erbjuds.

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med stadsledningskontoret startat arbetet med att ta fram en utbildningsplan kring hedersrelaterat våld och förtryck. Utbildningsinsatserna är planerade i samarbete med Origo (resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld) och målgruppen är rektorer och elevhälsoteamens professioner. Syftet är att elevhälsans professioner ska få en fördjupad kunskap kring hedersproblematiken och vara kunskaps-spridare inom sina verksamheter.

En fördjupad utbildningsinsats för skolsköterskor och skolläkare kring kvinnlig könsstympning kommer att genomföras tillsammans med AMEL-mottagningen på Södersjukhuset, en specialistmottagning som arbetar med och mot kvinnlig könsstympning. Utbildningarna är planerade till höstterminen 2017.

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med stadsledningskontoret, socialförvaltningen och Origo träffat länsstyrelsen för att kartlägga möjligheterna till gemensamt arbete med våldsprevention och hedersrelaterat förtryck. Länsstyrelsen planerar att ta fram en webbaserad utbildning kring hedersrelaterat våld och förtryck, och utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till att bistå med referensgrupp och pilotskolor i utformandet av utbildningen.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	0 %				100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	
 Utbildningsnämnden ska, i samarbete med kommunstyrelsen, genomföra en kunskapssatsning till skolans personal och elever kring hedersrelaterat våld och förtryck.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

I samtliga verksamheter integreras jämställdhetsperspektiv

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i det ordinarie arbetet. Personalen har kunskap om genus och normkritisk pedagogik samt hedersrelaterat våld och förtryck. Verksamheten arbetar normkritiskt och motverkar stereotypa könsroller, diskriminering och ojämlika strukturer bland både elever och personal. Verksamheten agerar om en elev är utsatt för hedersrelaterat förtryck. Alla elever och all personal garanteras samma rättigheter och möjligheter. Eleverna har inflytande i skolans likabehandlingsarbete. Skolan förebygger kränkningar, diskriminering och trakasserier genom regelbunden kartläggning av verksamheten tillsammans med elever. Uppföljning av kränkande behandling görs utifrån det stöd som finns framtaget. Förekomsten av sexuella trakasserier i skolan uppmärksammas och bekämpas särskilt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Utbildningsförvaltningens kompetensförsörjningsplan har utökats och omfattar nu yrkeskategorierna lärare, förskollärare, barnskötare, lärare i fritidshem, elevhälsoteamens personalgrupper och skolledare samt ämnesbehörighet på tre års sikt. Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna har förvaltningen tagit fram ett förslag med olika strategier för att säkra kompetensförsörjningen i den kommunala förskoleverksamheten.

Utbildningsförvaltningen har påbörjat arbetet med att kartlägga behovet av vikarier, och genomför en översyn av vikariehanteringen inom två grundskoleområden, för att utifrån verksamhetens behov och inom budget erbjuda skolorna mobila lärarteam.

Projektet ”från nyanländ till nyanställd” fortsätter under 2017 och under första kvartalet 2017 har 25 asylsökande lärare påbörjat en helt ny kurs i skolyrkessvenska med praktik. Deltagarna har rekryterats via Migrationsverket. Totalt antal aktiva, nyanlända lärare är cirka 110, vilket är något över prognos.

Antalet lärarstudenter som tas emot i stadens verksamheter har ökat, främst inom förskolan. För att verka för att organisationen tar emot praktikanter inom fler yrkesgrupper än lärare genomförs bland annat en kartläggning för att se över möjligheterna för studenterna inom elevhälsoteamens professioner att genomföra sin VFU på utbildningsförvaltningens skolor.

Rektorsseminarier har genomförts och seminarierna ska utökas till att omfatta alla chefer, inklusive chefer inom förskolan. Förvaltningen har genomfört en kartläggning av rektorernas arbetsmiljö för att dels få kännedom om hur arbetsmiljön ser ut för rektorer och dels ta fram

förslag på åtgärder för att komma tillrätta med eventuella problem. Flertalet av rektorerna upplever sig få tillräckligt stöd vid besvärliga situationer. Som ett led i arbetet med att underlätta för rektors administrativa arbete återupptas skolassistentutbildningen i höst.

Utbildningsförvaltningen har fattat beslut om ett reviderat lönestrategiskt dokument. Dokumentet innehåller en starkare styrning med syfte att begränsa oönskad löneglidning.

Under våren har förvaltningen arbetat med att implementera Stockholms stads nya personal-policy. För de centrala mål som beslutats för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön finns en implementeringsplan. Med anledning av den reviderade diskrimineringslagstiftningen pågår ett arbete med att ta fram ett nytt arbetssätt inom området.

Tillsammans med företagshälsovården utvecklas preventiva insatser för att minska och förebygga sjukfrånvaro och ohälsa bland medarbetarna. Den totala sjukfrånvaron är per den sista mars 5,7 procent. Långtidssjukfrånvaron är högre bland kvinnor än bland män. Förvaltningen genomför särskilda utbildningsinsatser till grupper med hög genomsnittlig sjukfrånvaro för att förtydliga roll och uppdrag och på så vis försöka minska sjukfrånvaron.

Utbildningsförvaltningen arbetar med ett förslag kring hur enheterna ska minska allmän visstidsanställning för barnskötare och elevassistenter, de två grupperna inom förvaltningen med överlägset störst andel visstidsanställningar.

För att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att få anställning och praktikplatser har samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen intensifierats avseende anställningar i förvaltningens verksamheter som serviceassistenter.

	Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
	 Aktivt Medskapandeindex ♀	80	78	81			81	83	2017
	 Index Bra arbetsgivare ♀						84	fastställs 2017	2017
	 Index Psykosocial arbetsmiljö ♀						76	fastställs 2017	2017
	 Sjukfrånvaro ♀	5,7 %	4,2 5	6,4 %	5,7 %	5 %	5 %	tas fram av nämnd	Tertial 1 2017
	 Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	1,9 %	1,9 %	1,9 %		1,8 %	1,8 %	tas fram av nämnd	Tertial 1 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet med att skapa trygga anställningar och goda arbetsvillkor genom att minimera användningen av allmänna visstidsanställningar i yrkeskategorier där denna anställningsform är frekvent.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningens arbete med strategisk kompetensförsörjning säkerställer att alla nivåer gemensamt har den kompetens som är nödvändig för att skapa den bästa skolan för varje elev. Utbildningsförvaltningen attraherar, rekryterar, introducerar och behåller kompetenta och engagerade medarbetare som tar initiativ till och får möjlighet att utveckla sig själva och sitt uppdrag. Lärarna är behöriga och legitimerade, och bidrar tillsammans med övrig personal till skolans utveckling. Arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens samtliga arbetsplatser är god. Ett särskilt fokus läggs på frågor kring arbetsbelastning och ledarskap.

Kompetensförsörjning

Utbildningsförvaltningens kompetensförsörjningsplan har utökats och omfattar nu yrkeskategorierna lärare, förskollärare, barnskötare, lärare i fritidshem, elevhälsoteamens personalgrupper och skolledare samt ämnesbehörighet på tre års sikt. Förvaltningen tar fram underlag kring behörighet och kommande rekryteringsbehov till grundskole- och gymnasieområdena samt prognoser och underlag på ackumulerad nivå. Planering av en kartläggning kring framtida rekryteringsbehov av skolsköterskor, psykologer, kuratorer, studie- och yrkesvägledare och specialpedagoger har påbörjats. Som ett första steg i arbetet kommer en enkätundersökning genomföras som gäller professionernas nuvarande arbetssituation och identifiera förbättringsområden.

Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna har förvaltningen tagit fram ett förslag med olika strategier för att säkra kompetensförsörjningen i den kommunala förskoleverksamheten. Några av de viktigaste strategierna är att fortsätta vidareutbildningen av barnskötare till förskollärare, säkerställa en god introduktion av nya förskollärare och att möjliggöra karriärvägar.

Vid Södertörns högskola läser 53 barnskötare den erfarenhetsbaserade utbildningen till lärare i fritidshem. Förvaltningen betalar under 2017 vikariekostnad en dag per vecka.

För vårterminen 2017 har det kommit in 39 nya överenskommelser om vikarieersättning för erfarenhetsbaserad förskollärarytbildning. Det är 25 färre än motsvarande period 2016 och det beror på att Stockholms universitet inte startat någon erfarenhetsbaserad utbildning. De gör en översyn av den erfarenhetsbaserade utbildningen och har för avsikt att starta den igen längre fram. Detta innebär att nämnden inte fullt ut kommer att ta i anspråk de medel som kommunfullmäktige anslagit för vikarieersättning.

Totalt är 297 personer aktuella för vikarieersättning vårterminen 2017, vilket är på samma nivå som 2016. Av dessa arbetar 180 i en kommunal förskola och 117 i fristående förskola.

Utbildningsförvaltningen har påbörjat arbetet med att kartlägga behovet av vikarier, och genomför en översyn av vikariehanteringen inom två grundskoleområden, för att utifrån verksamhetens behov och inom budget erbjuda skolorna mobila lärarteam.

Projektet ”från nyanländ till nyanställd” fortsätter under 2017 och under första kvartalet 2017 har 25 asylsökande lärare påbörjat en helt ny kurs i skolyrkessvenska med praktik. Deltagarna har rekryterats via Migrationsverket. Dessutom har 26 deltagare från reguljära språkkurser skrivits in hittills för första halvåret. Närmare 45 kommunala enheter har tagit emot lärare med utländsk utbildning i projektet vid halvtid i juni 2017, inom momentet *Följ ett arbetslag*. Totalt antal aktiva, nyanlända lärare är cirka 110, vilket är något över prognos.

Arbetet med verksamhetsförlagd utbildning, VFU, pågår enligt plan. Antalet lärarstudenter som tas emot i stadens verksamheter har ökat, främst inom förskolan. Den pågående processen för att ta fram ett nytt samverkansavtal mellan länets kommuner och lärosäten beräknas vara klar under 2018.

Rekrytering

Rekryteringsutbildningen 2016/2017 för blivande förskolechefer slutfördes i februari. Den har som tidigare varit eftertraktad och uppskattad och 30 förskollärare har deltagit i utbildningen som syftar till att säkra kompetensförsörjningen av framtida förskolechefer i den kommunala verksamheten. Utöver det har en effektutvärdering av hittills genomförda rekryteringsutbildningar skickats ut till alla som genomgått utbildningen. Resultaten av utvärderingen kommer att analyseras och redovisas till tertialrapport 2. Analysen kommer att ligga till grund för kommande satsningar på olika former av kompetensutveckling för blivande chefer och ledare i förskola.

För att säkerställa en kompetensbaserad rekrytering utan diskriminering genomför förvaltningen utbildningar i kompetensbaserad rekrytering ur ett icke-diskriminerande perspektiv till chefer och fackliga representanter som deltar i rekrytering på central nivå.

Rekryteringsstödet för rektorer vid rekrytering av lärare omfattar i år även lärare i fritidshem och startade den 1 mars 2017 för cirka 35 grund- och gymnasieskolor. Stödet erbjuds i första hand till områden som har särskilt svårt att rekrytera lärare.

Kompetensutveckling

Som ett led i arbetet med att underlätta för rektors administrativa arbete återupptas skol-assistentutbildningen i höst efter en utvärdering och en utveckling av kursen. En kompetensprofil för yrkesgruppen ska tas fram för att underlätta rekrytering och kompetensutveckling.

Utbildningsförvaltningen stödde en ansökan om utbildning till lärarassistent inom ramen för Yrkeshögskolan. Planen var att 8-10 studenter skulle genomföra sin lärande i arbete (LIA) i stadens skolor men ansökan från utbildningsförvaltningen till myndigheten för yrkeshögskolan avslogs.

Förvaltningen genomför särskilda utbildningsinsatser till grupper med hög genomsnittlig sjukfrånvaro, bland annat elevassistenter, för att förtydliga roll och uppdrag och på så vis försöka minska sjukfrånvaron. Under våren planeras höstens utbildningar som också kommer ändras något efter genomförd utvärdering.

För att verka för att organisationen tar emot praktikanter inom fler yrkesgrupper än lärare genomförs bland annat en kartläggning för att se över möjligheterna för studenterna inom elevhälsoteamens professioner att genomföra sin VFU på utbildningsförvaltningens skolor.

Kompetenta och engagerade chefer

Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare men det stora rekryteringsbehovet ställer krav på en ökad närvaro i sociala medier för att möta framtida medarbetare i de forum och kanaler som är relevanta för att fortsätta attrahera medarbetare och stärka arbetsgivarvarumärket. Ett arbete med att utveckla LinkedIn har därför påbörjats och utbildningsförvaltningen ingår även i stadens LinkedIn-pilot 2017 som syftar till en ökad träffsäkerhet i rekrytering.

Med utgångspunkt i utbildningsförvaltningens plan för kompetensförsörjning av chefer fortsätter utvecklingen av befintliga chefer inom ramen för chefsprogrammet. Bland annat har rektorsseminarier genomförts och beslut har fattats om att rektorsseminarier ska utökas till att omfatta alla chefer, inklusive chefer inom förskolan. Nätverk finns för biträdande rektorer och arbete har påbörjats för att skapa ett rektorsnätverk för stadens rektorer. Den kravprofil för rektorer som togs fram under 2016 implementeras och används vid rekryteringar.

Chef i utbildningsförvaltningen är en introducerande kurs som alla nyanställda chefer i förvaltningen ska gå. Utbildningen är numera obligatorisk för att på så vis säkerställa chefernas kompetens inom bland annat samverkansfrågor, arbetsmiljö och rehabilitering. Över tid har kursen förändrats utifrån efterfrågan och behov. Under första kvartalet 2017 har ett förslag på vidareutveckling av kursen tagits fram som kommer att genomföras hösten 2017. Som ett komplement till Chef i utbildningsförvaltningen bjuder förvaltningen även in nyanställda rektorer till introduktionsfrukostar där de bland annat får träffa nyckelpersoner vid central förvaltning. Återkoppling från berörda rörande introduktionsfrukosten har varit positiv.

Kompetensutvecklingssatsningen

Nämnden söker om särskilda medel från stadens kompetensutvecklingssatsning för att göra möjligt för avdelningen för personal- och kompetensförsörjning att delta i stadens hbtq-diplomering, se bilaga 5.

Lön som verktyg för verksamhetsutveckling

Utbildningsförvaltningen har fattat beslut om ett reviderat lönestrategiskt dokument. Dokumentet innehåller en starkare styrning med syfte att begränsa oönskad löneglidning.

Löneöversynen för medlemmar i Akademikeralliansen, Lärarnas samverkansråd och Vårdförbundet/Fysioterapeuterna är avslutad och ny lön kommer att betalas ut med aprillönen. Så snart de nya lönerna för oorganiserade medarbetare betalas ut kommer en uppföljning att göras för att säkerställa att den särskilda satsning på skolledare som kommunfullmäktige beslutat om i budget 2017 har fördelats till gruppen rektorer och biträdande rektorer.

Arbetsmiljö och hälsa

Under våren har utbildningsförvaltningen arbetat med att implementera Stockholms stads nya personalpolicy, bland annat har ett frukostmöte på temat genomförts för förvaltningens chefer. För de centrala mål som beslutats för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön finns en implementeringsplan med bland annat information vid interna utbildningar.

Med anledning av den reviderade diskrimineringslagstiftningen pågår ett arbete med att ta fram ett nytt arbetssätt inom området.

Implementeringen av det nya systemet för rapportering av arbetsskador och andra incidenter (KIA) pågår. Fler händelser har rapporterats i det nya systemet jämfört med samma period 2016. Under perioden januari till mars 2017 har över 1 300 händelser rapporterats i KIA, vilket kan jämföras med samma period 2016 då 873 händelser rapporterades i dåvarande system. Anmälningsbenägenheten har ökat beroende på genomförd informationskampanj och ett mer användarvänligt system än tidigare.

Förvaltningen har genomfört en kartläggning av rektorernas arbetsmiljö där syftet har varit att dels få kännedom om hur arbetsmiljön ser ut för rektorer, dels ta fram förslag på åtgärder för att komma tillrätta med eventuella problem i arbetsmiljön för denna yrkesgrupp. Enkäten skickades till samtliga rektorer inom grund- och gymnasieskola (184 personer). Den totala svarsfrekvensen är 83 procent och majoriteten (93 procent) av de svarande uppger att de trivs med sitt arbete och ser fram emot att gå till sitt arbete. Flertalet av rektorerna upplever sig få tillräckligt stöd vid besvärliga situationer, men det finns ett behov av ökat stöd från olika funktioner vid förvaltningen. Resultatet går igenom med berörda chefer inom respektive grundskoleområde/gymnasieområde, avdelningsnivå och förvaltningsnivå och kommer resultera i en handlingsplan med åtgärder.

Sjukfrånvaro

Som ett led i att minska och förebygga sjukfrånvaro och ohälsa bland medarbetarna utvecklas preventiva insatser tillsammans med företagshälsovården. Till exempel genomförs hälso-samtal för medarbetare med frekvent korttidsjukfrånvaro, kurser i livshälsa och livsbalans för både pedagogisk personal, icke pedagogisk personal samt chefer. Vidare utvecklas samarbetet med företagshälsovården för att varje skola ska ha en särskild kontaktsköterska.

För att öka chefernas kompetens i stadens rehabiliteringsprocess har kurser i rehabiliterings-processen genomförts under tertiäl 1 för cirka 70 chefer.

Den totala sjukfrånvaron på utbildningsförvaltningen är per den sista mars 5,7 procent (1,9 procent är korttidsjukfrånvaro, 3,8 procent är långtidssjukfrånvaro). Långtidssjukfrånvaron är högre bland kvinnor än bland män. Yrkesgrupper med särskilt hög sjukfrånvaro är bland annat kökspersonal (7,5 procent inom grundskolan och 5,2 procent gymnasieskolan) samt elevassistenter (8,6 procent på grundskolan och 9,3 procent på gymnasiet).

Sjukfrånvaron är avsevärt högre för kvinnor som arbetar som kökspersonal inom grundskolan (kvinnor 9,1 procent och män 3,3 procent). Detta gäller inte inom gymnasieskolan (kvinnor 4,8 procent och män 6,0 procent). Även inom yrkesgruppen elevassistenter är sjukfrånvaron avsevärt högre bland kvinnorna än männen (inom grundskolan 11,2 procent för kvinnor och 5,0 procent för män, inom gymnasiet 11,4 procent för kvinnor och 5,9 procent för män).

Goda arbetsvillkor

Utbildningsförvaltningen arbetar med ett förslag kring hur enheterna ska minska allmän visstidsanställning för barnskötare och elevassistenter, de två grupperna inom förvaltningen med överlägset störst andel visstidsanställningar. Förslaget kommer att diskuteras med verksamhetsansvariga och fackliga företrädare under våren.

För att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att få anställning och praktikplatser har samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen intensifierats. Samverkan sker avseende anställningar i förvaltningens verksamheter som serviceassistenter för personer som har funktionsnedsättning. För närvarande har sex personer påbörjat sin praktik eller anställning som serviceassistent och fyra personer är inne i en matchningsprocess för att påbörja praktik på utbildningsförvaltningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska under 2017 införa mobila lärarteam som kan samordna behovet av vikarier eller vara extra resurs, till exempel vid kortare sjukfrånvaro eller när medarbetare kompetensutvecklar sig.	2017-01-01	2017-12-31	
 Samverka med arbetsmarknadsförvaltningen och andra aktörer med syfte att stödja personer med funktionsnedsättning vad gäller möjligheterna till anställningar och praktikplatser.	2013-01-01	2017-12-31	
 Säkerställa ickediskriminering vid rekrytering.	2013-01-01	2017-12-31	
 Ta fram ett förslag på collegeutbildning för barn- och fritidsprogrammet på Midsommarkransens gymnasium för att säkerställa	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
kompetensförsörjningsbehovet av barnskötare			
 Utvärdera och förstärka förskolechefernas pedagogiska ledarskap	2017-01-01	2017-12-31	
 Utvärdera och utveckla stadens rekryteringsutbildning för blivande förskolechefer	2017-01-01	2017-12-31	
 Utvärdera satsningen på vikarieersättning för den erfarenhetsbaserade förskolläroterutbildningen	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

På varje skola har rektor det yttersta ansvaret för att tillgodose alla elevers mänskliga rättigheter och säkerställa att barnrättsperspektivet tillgodoses. Verksamhetsavdelningarna inom utbildningsförvaltningen har ansvar för att utveckla, stödja och följa upp arbetet inom området. Utbildningsförvaltningens MR-grupp har från januari 2017 ett förändrat uppdrag och en ny sammansättning. MR-gruppen är ett stöd till verksamhetsavdelningarna och har i uppdrag att samordna aktiviteter och förstärka förvaltningens kunskap inom MR-området genom att:

- delta i stadsövergripande arbetsgrupper inom området
- hålla sig uppdaterad kring ny lagstiftning inom området
- omvärldsbevaka för att hitta goda exempel och sprida dessa
- delta i arbetet med framtagande och uppföljning av verksamhetsplan

MR-gruppen består av personer med kunskap inom barnrätt, jämställdhet, hbtq, tillgänglighet och mångfaldsfrågor/antirasism.

Förvaltningens MR-grupp har under våren planerat en utbildningsinsats i normkritik för samtliga medarbetare och chefer som arbetar på central förvaltning. Syftet är att ytterligare förstärka verksamhetens kunskaper kring normkritik för att skapa en öppen och inkluderande miljö för medarbetare och elever samt nå målet om att integrera perspektiven inom området mänskliga rättigheter i verksamheten. Utbildningen påbörjas hösten 2017.

Representanter från MR-gruppen deltar även i stadens jämställdhetsnätverk.

I samarbete med stadsledningskontoret har utbildningsförvaltningen under våren påbörjat arbetet med att implementera ett våldspreventivt arbete på stadens skolor. Det pågår redan ett våldspreventivt arbete på flera av stadens skolor inom ramen för programmet Mentors in Violence Prevention, MVP (skolor i Älvsjö, Rinkeby-Kista, Enskede-Årsta-Vantör, Södermalm och Skarpnäck). Dessa insatser har initierats av skolorna i samarbete med stadsdels-

förvaltningarna. Organisationen MÄN (en ideell, feministisk organisation som arbetar för att engagera män mot mäns våld mot kvinnor) har tilldelats medel från Allmänna arvsfonden för att driva projektet En kommun fri från våld. I Älvsjö ingår Johan Skytteskolan och Sjöängsskolan i detta arbete och MVP har implementerats på skolorna sedan hösten 2016. Övriga fyra nämnda stadsdelsförvaltningar kommer under 2017 att köpa utbildningsplatser och handledning i MVP för skol- och stadsdelsteam. Det våldspreventiva arbetet som redan pågår i staden sker i samverkan mellan skolan och nyckelaktörer i stadsdelsförvaltningen tillsammans med MÄN. Ett centralt avtal behöver dock tecknas för det fortsatta arbetet och utbildningsförvaltningen har under våren tagit fram underlag inför tecknandet av ett avtal mellan förvaltningen och eventuell leverantör/utförare. Under våren har även ett seminarium kring MVP planerats till Goda Exempel-mässan den 23 maj.

För att ytterligare förstärka det arbete som redan pågår i skolorna för att säkerställa att utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar intensifieras arbetet på utbildningsförvaltningen med att motverka rasism och extremism i stadens skolor. Förvaltningen har deltagit i Sveriges Kommuners och Landstings nätverk mot rasism och diskriminering utifrån ECCAR:s tiopunktsprogram. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att skapa en ny sida på Pedagog Stockholm där material och information om hur extremism och rasism kan motverkas samlas. Bland annat har Forum för Levande historia och Skolverket mycket information kring dessa frågor som förvaltningen vill samla lättillgängligt för stadens pedagoger för att på så vis underlätta för dem att hitta vetenskapligt förankrat material och underlag.

Utbildningsförvaltningen samarbetar även med Statens medieråd som har regeringens uppdrag att driva och utveckla kampanjen No Hate Speech Movement vars syfte är att förebygga sexism, rasism, främlingsfientlighet och andra former av intolerans och värna demokratin mot våldsbejakande extremism genom att stärka barn och ungas medie- och informationskunnighet.

Förvaltningen har avsatt medel till hbtq-satsningar på gymnasieskolor för 2017. Gymnasieskolorna har uppmanats att söka pengar till projekt inom området och sju gymnasieskolor har ansökt om och beviljats medel till olika projekt kring hbtq-frågor, exempelvis utbildning i normkritik.

Förvaltningen har under året samarbetat med kansliet för mänskliga rättigheter/stadsledningskontoret i framtagandet av Stockholms stads strategi för romsk inkludering. Strategin, som kommer att presenteras under våren, utgör ett åtagande inom ramen för Stockholm som romsk utvecklingskommun.

Staden utgör även ett finskt förvaltningsområde, vilket innebär förstärkta rättigheter och bland annat tillgång till finskspråkig förskola. Förvaltningens samråd med den finska minoriteten och stadsdelsförvaltningarna för att tillgodose gruppens rättigheter har fortsatt. Utifrån slutsatser från förra årets projekt kring finsk förskoleverksamhet har ett nytt arbetssätt inletts.

Utbildningsförvaltningen kommer att driva arbetet vidare i samverkan med Östermalms stadsdelsförvaltning. Förvaltningen kommer att ta ansvar för övergripande frågor, statistik och uppföljning medan två pedagoger från Östermalm kommer att arbeta med nätverk och kompetensutveckling för pedagoger verksamma i finsk förskoleverksamhet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med den romska minoriteten och berörda nämnder, såsom socialnämnden, utbildningsnämnden, kulturnämnden, arbetsmarknadsnämnden och en del stadsdelsnämnder, ta fram en strategi för romsk inkludering i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
  Nämnden ska etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamheternas utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska, i samarbete med kommunstyrelsen, driva ett våldspreventivt arbete i skolan, till exempel utifrån utbildningsprogrammet Mentors in Violence Prevention (MVP)	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska, i samarbete med kommunstyrelsen, utveckla arbetet med att motarbeta rasism och extremism i skolan genom exempelvis ett lärarnätverk. Arbetet utgår från stadens arbete med ECCARs tiopunktsprogram.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

I samtliga verksamheter integreras mångfaldsperspektiv

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Mångfaldsperspektivet är integrerat i det ordinarie arbetet. Personalen har kunskap om mänskliga rättigheter, antirasism, extremism och normkritisk pedagogik. Alla elever och all personal garanteras samma rättigheter och möjligheter. Skolan förmedlar de demokratiska värdena och mänskliga rättigheterna. Främlingsfientlighet, rasism och extremism motarbetas. Skolan förebygger kränkningar, diskriminering och trakasserier genom regelbunden kartläggning av verksamheten tillsammans med elever. Uppföljning görs utifrån det stöd som finns framtaget. Eleverna har inflytande i arbetet samt känner till sina rättigheter i enlighet med FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Beställa åtgärder för att tillgängliggöra skolornas publika lokaler.	2014-01-01	2018-12-31	
 Införsliva tillgänglighetsanpassning i samtliga skolgårdsprojekt.	2014-01-01	2017-12-31	
 Skolornas upprättade planer mot diskriminering och kränkande behandling stäms av årligen av central förvaltning.	2017-01-01	2017-12-31	
 Tillgängliggöra information om vilka skolor i egen regi som är tillgänglighetsanpassade.	2014-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Stockholms stads kommande skolprogram kommer att ha ett tydligt fokus på mänskliga rättigheter och de skolutvecklingskonferenser som genomfördes under våren inom ramen för framtagandet av skolprogrammet har haft ett elevinkluderande perspektiv, elever deltog både i diskussionsgrupperna och på scen. Elever deltar alltid vid rekrytering av nya rektorer på utbildningsförvaltningen.

I förslaget till det stadsövergripande programmet om barns rättigheter anges att innan beslut fattas i ärenden där barn påverkas ska beslutsunderlag, till exempel tjänsteutlåtanden, innehålla en barnchecklista. Vid beslut av övergripande eller strategisk karaktär föreslås en fördjupad analys av beslutets konsekvenser för barn, barnkonsekvensanalys. Utbildningsförvaltningen har under våren påbörjat arbetet med att ta fram barnkonsekvensanalyser och kommer under 2017 att införa barnkonsekvensanalyser i sina tjänsteutlåtanden. Förvaltningens utbildning för handläggare som skriver tjänsteutlåtanden kommer även att innefatta kunskap om att genomföra barnkonsekvensanalyser.

Indikatorer som gäller elevernas bedömning om trygghet, studiero och inflytande finns under kommunfullmäktiges mål 1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor, samt under utbildningsnämndens mål 1.1.2 Alla elever har en god lärmiljö och 1.1.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar. De indikatorerna kompletterar kommunfullmäktiges indikatorer under detta målområde.

Förvaltningen återkommer med analyser kring utfall på indikatorer i tertialrapport 2.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
  Andel elever i årskurs 2 på gymnasiet, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	86 %			70 %		72 %	Öka	2017
  Andel elever i årskurs 2, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	62 %			64 %		66 5	Öka	2017
  Andel elever i årskurs 5 som känner till sina rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	83 %			81 %		83 %	Fastställs 2017	2017
  Andel elever i årskurs 5, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	71 %			72 %		74 %	Öka	2017
  Andel elever i årskurs 8 som	52 %			47 %		50 %	Fastställs	2017

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
känner till sina rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention							2017	
  Andel elever i årskurs 8, som inte har utsatts för kränkande behandling eller trakasserier	76 %			76 %		78 %	Öka	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvens- analyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

I samtliga verksamheter integreras barnrättsperspektiv

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barnrättsperspektivet är integrerat i det ordinarie arbetet. Personalen har kunskap om barnkonventionen och säkerställer att verksamheten bedrivs med ett barnrättsperspektiv. Eleverna har inflytande i arbetet samt känner till sina rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Eleverna vet vart de kan vända sig om de upplever att de är utsatta för kränkande behandling, trakasserier, våld eller övergrepp i skolan, i hemmet eller av annan närstående. Skolan förebygger kränkningar, diskriminering och trakasserier genom regelbunden kartläggning av verksamheten tillsammans med elever. Uppföljning görs utifrån det stöd som finns framtaget. Skolan samverkar utifrån barnets bästa med vårdnadshavare samt med socialtjänst och andra aktörer.

Förvaltningen återkommer med analyser kring utfall på indikatorer i tertialrapport 2.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Ett medvetet och aktivt arbete har påbörjats i några stadsdelsförvaltningar kring vålds-
prevention i samverkan med MVP. Skolor och fritidsverksamheter medverkar, se under mål
4.1 och 4.3. I andra stadsdelsförvaltningar pågår en första kartläggning för att se över
behoven. Stadsledningskontoret har tillsatt en central resurs som tillsammans med
utbildningsförvaltningen ska koordinera arbetet och skapa mötestillfällen där samverkan kan
initieras över förvaltningsgränserna.

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med stadsledningskontoret startat arbetet med att ta
fram en utbildningsplan kring hedersrelaterat våld och förtryck. Syftet är att elevhälsans

professioner ska få en fördjupad kunskap kring hedersproblematiken och vara kunskaps-spridare inom sina verksamheter. Se under mål 4.1 och 4.3.

Indikatorer som gäller elevernas bedömning om trygghet, studiero och inflytande finns under kommunfullmäktiges mål 1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor, samt under utbildningsnämndens mål 1.1.2 Alla elever har en god lärmiljö och 1.1.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor /flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Ars-mål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
 Andel medarbetare som gått utbildning om att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, som anser sig ha fått redskap för att upptäcka och samtala med barn om sin situation						100 %	Tas fram av nämnd	2017

Förslag nytt nämndmål:

Samtliga verksamheter har ett aktivt arbete för att motverka våld

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Se förväntat resultat till nämndmål 1.1.2 Alla elever har en god lärmiljö

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kontinuerlig utbildning för elevhälsans professioner inom ramen för läroplansuppdraget kring trygghet och studiero, bland annat inom hedersrelaterat våld.	2017-01-01	2017-12-31	
 Delta i våldspreventivt arbete, bland annat i samverkan med MVP, Mentors in Violence Prevention.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Ett pilotprojekt pågår sedan hösten 2016 i samverkan mellan utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen och SISAB med målet att tillgängliggöra minst en skollokal per stadsdelsnämndsområde.

Tensta gymnasium deltar i det lokala utvecklingsarbetet i stadsdelsnämndsområdena Spånga-Tensta samt Rinkeby-Kista. Genom nätverk och dialog mellan stadsdels-, utbildnings-, kultur- och socialtjänstförvaltningarna samt polisen planeras aktiviteter, samarbeten och strukturer som stärker området. Ett exempel är ett förslag till föräldradiologer.

Indikatorer som gäller elevernas bedömning om trygghet, studiero och inflytande finns under kommunfullmäktiges mål 1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor,

samt under utbildningsnämndens mål 1.1.2 Alla elever har en god lärmiljö och 1.1.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden, kulturnämnden, och SISAB ska i samverkan tillgängliggöra minst en ny skollokal per stadsdelsnämndsområde för civilsamhället i stadens bokningssystem	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

I samtliga verksamheter integreras demokrati och inflytande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Demokrati och inflytande är integrerat i det ordinarie arbetet. Skolans lokaler tillgängliggörs för civilsamhället så långt det är möjligt. Alla elever och all personal garanteras lika stor tillgång till verksamheten. Skolan samverkar med stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med lokal utveckling. Tillgänglighet, demokrati och inflytande utvecklas genom att skolan regelbundet kartlägger verksamhetens lokaler, form och innehåll tillsammans med elever. Uppföljning görs utifrån det stöd som finns framtaget.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
  Andel elever i åk 8 som anser att de har inflytande i skolan 	61 %	63 %	61 %	60 %		62 %		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Arbete pågår utifrån nämndens plan för upphandling men viss förskjutning i tid kan förekomma. Löpande uppföljning av leverantörernas och förvaltningens avtalstrohet fortgår. I huvudsak finns inga större avvikelser. Även uppföljningen av systemutnyttjandet av inköpsmodulen sker månatligen för att säkerställa att målet kan nås. Under början av året har grundskolorna utbildats i uppföljning av upphandlad lokalvård och nya former för stöd till skolornas inköpsamordnare prövas genom workshops.

Indikator	Utfall T1 2017	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål 2017	KF:s årsmål 2017	Period
  Andel elektroniska inköp	53 %			50 %	75 %	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2017
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram						100 %	80 %	2017

Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar

Uppföljning av driftbudget

Prognos årsutfall 2017

Nämnden redovisar per april ingen avvikelse mot budget efter resultatfonder. Prognosen bygger på att skolorna kommer att hämta 49,1 mnkr ur resultatfonderna, vilket innebär att resultatet före resultatfonder är ett underskott om 49,1 mnkr.

Driftverksamhet, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Summa kostnader	19 043,3	20 136,7	-1 093,4
Drift och underhåll	18 967,3	20 055,6	-1 088,3
Kapitalkostnader	76,0	81,1	-5,1
Summa intäkter	-1 863,1	-2 222,8	359,7
Nettoutfall	17 180,2	17 913,9	-733,7
Beräknade prestationsförändringar			629,7
Begärda budgetjusteringar			54,9
Summa justerat nettoutfall			-49,1
Ingående resultatfond från 2016			361,0
Resultatöverföring till 2018			-311,9
Nettoutfall efter resultatfond			-0,0

Investeringar, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringsutgifter	100,0	100,0	0,0

I prognosen har hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar. Med prestationsförändring avses förändringar av barn- och elevantal. I nedanstående tabell anges antal stockholms-elever i grundskola och gymnasieskola, med andelar i stadens kommunala skolor respektive i andra huvudmäns skolor. De prognostiserade förändringarna av elevantalen innebär en prestationsrelaterad ökning av budgeten med total 629,7 mnkr, jämfört med kommunfullmäktiges budget. Prestationsökningarna består av 540,5 för grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola, 49,3 mnkr för gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola och 40 mnkr för förskoleverksamhet (fristående). Prestationsförändringarna redovisas även under respektive verksamhetsområde.

Antal stockholmselever i grundskola och gymnasieskola*, egen regi samt andra huvudmän**

Grundskola	VB 2016	Andel %	VP 2017	Andel %	Årsprognos T1 2017	Andel %
I Stockholms skolor	68 511	74%	70 579	73%	71 000	74%
I fristående skolor	23 054	25%	24 420	25%	24 301	25%
I annan kommun	1 228	1%	1 172	1%	1 201	1%
Totalt i grundskola	92 793	100%	96 171	100%	96 502	100%

Gymnasieskola	VB 2016	Andel %	VP 2017	Andel %	Årsprognos T1 2017	Andel %
I Stockholms skolor	11 821	45%	12 271	45%	12 008	44%
I fristående skolor	10 779	41%	11 455	42%	11 461	42%
I annan kommun	3 605	14%	3 630	13%	3 631	13%
Totalt i gymnasieskola	26 205	100%	27 356	100%	27 100	100%

*exklusive grundsärskola och gymnasiesärskola

**inklusive fristående specialskolor och internationella skolor

Prognoser över samtliga schablonggrundande barn, elever och studerande finns i bilaga 1. Resultatenheter redovisas i bilaga 2 och anslagsenheter i bilaga 3.

Prognosen för skolorna i egen regi visar underskott med sammanlagt 121,5 mnkr, vilket innebär en markant försämring jämfört med resultatet förra året. En orsak till detta kan vara att skolorna inte har anpassat sina organisationer efter en lägre uppräknings av pengbeloppet jämfört med tidigare år. Handlingsplaner kommer att tas fram och åtgärder vidtas för att uppnå en budget i balans så fort som möjligt.

Dessutom redovisas ett sammanlagt underskott om 88 mnkr för kostnader för skolskjuts. Underskottet beror på att det nya avtalet för persontransporter innebär kraftigt ökade kostnader.

Att nämnden ändå redovisar en budget i balans beror på att skolorna minskar sina resultatfonder och att vissa övriga större överskott prognostiseras, främst avseende budgetreserver, statsbidrag och lokalkostnader.

Prognos per verksamhetsområde, inkl. kapitalkostnader och budgetjusteringar

Driftverksamhet, Netto, mnkr	VP 2017	Bokfört tom april - tertiäl 1	Riktvärde - 33,3%	Avvikelse prognos april - tertiäl 1
Förskola	2 481,8	840,1	33,8%	9,8
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	11 463,6	3 817,1	33,3%	-26,2
<i>Varav Grundskola inklusive fritidshem</i>	<i>11 083,6</i>	<i>3 708,5</i>	<i>33,5%</i>	<i>-24,7</i>
<i>Varav Grundsärskola</i>	<i>380,0</i>	<i>108,7</i>	<i>28,6%</i>	<i>-1,5</i>
Gymnasieskola och Gymnasiesärskola	2 875,5	855,5	29,8%	-58,3
<i>Varva Gymnasieskola</i>	<i>2 694,6</i>	<i>803,2</i>	<i>29,8%</i>	<i>-33,5</i>
<i>Varav Gymnasiesärskola</i>	<i>180,9</i>	<i>52,3</i>	<i>28,9%</i>	<i>-24,8</i>
Nämnd och övergripande	359,3	171,2	47,7%	25,6
Netto	17 180,2	5 683,9	33,1%	-49,1
Resultatfond från 2016				361,0
Resultatfond till 2018				-311,9
Totalt resultat				0,0

Investeringar, mnkr	100,0	14,3	14,3%	0,0
----------------------------	--------------	-------------	--------------	------------

För perioden januari-april har nämnden förbrukat 33,1 procent av årets budget. Om hänsyn tas till årets prestationsökningar ligger förbrukningen på 31,9 procent. Att förbrukningen är något lägre än riktvärdet är naturligt vid den här tiden på året då bland annat årets löneökningar bara delvis finns med i utfallet. För investeringsmedlen redovisas en låg förbrukning vilket är normalt i april.

Förskoleverksamhetens överskott beror främst på lägre kostnader än budget för kompetensutveckling avseende fler förskolelärare, ersättning för barnomsorg på obekvämt arbetstid samt tilläggsbelopp.

Underskottet för grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola beror främst på att skolorna redovisar ett underskott om 53,9 mnkr och att kostnaderna för skolskjuts beräknas öka kraftigt. Underskotten pareras delvis av överskott gällande statsbidrag, lokalkostnader och ej utnyttjade budgetreserver.

Underskottet för gymnasieskola och gymnasiesärskola beror främst på att skolorna i egen regi redovisar ett underskott om 67,6 mnkr. Av underskottet avser 21,7 mnkr gymnasiesärskola. Underskotten på gymnasieskolorna pareras något av främst ökade intäkter för statsbidrag och lägre kostnader än budget för lokaler.

Överskottet för nämnd och övergripande beror främst på lägre kostnader än budget för konsulttjänster, personalkostnader på central förvaltning samt ej utnyttjade budgetreserver.

Prognosen bygger på att skolorna kommer att hämta 49,1 mnkr ur resultatfonderna och därmed prognostiseras ett nollresultat för nämnden totalt sett.

Investeringar

Nämnden beräknar att de totala investeringsutgifterna för 2017 kommer att uppgå till 100 mnkr, vilket innebär att nämndens budget för investeringar är i balans. Prognosen för de fördelade investeringsmedlen beräknas följa tilldelade budgetanslag. Således beräknas utfallet för grundskolorna bli 38,3 mnkr och för gymnasieskolorna bli 15,0 mnkr. Utfallet för nyetableringsstödet beräknas till 41,2 mnkr inom grundskoleverksamheten. Nyetableringsstödet syftar till att stimulera grundskolor till egna kapacitetshöjande åtgärder, vilka leder till att skolans totala kapacitet höjs. I samband med den ökade elevtillströmningen är behovet stort. Därtill tillkommer 5,5 mnkr som fördelas av lokalenheten och övriga avdelningar.

Omslutningsförändringar sammanlagt

Förskoleverksamheten redovisar omslutningsförändringar om 4 mnkr som avser återbetalning från fristående förskolor gällande felaktig utbetalning av peng. Gymnasieverksamheten redovisar omslutningsförändringar om 24,7 mnkr beroende på ökade intäkter för asylelever, ökade intäkter för projektet SUSÄ, minskade intäkter för interkommunala elever i gymnasie-

särskolan och ökade externa intäkter på skolorna. Sammanlagt uppgår omslutningsförändringarna till 28,7 mnkr.

Budgetjusteringar sammanlagt

Nämnden begär budgetjustering av kommunfullmäktiges intäktskrav med totalt 54,9 mnkr. Budgetjusteringen avser minskade statsbidragsintäkter från Skolverket för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder. Statsbidraget för maxtaxa uppgår till 270,1 mnkr och statsbidraget för kvalitetssäkrande åtgärder uppgår till 51,4 mnkr för 2017, vilket sammanlagt blir 321,5 mnkr.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner att förvaltningen gör tekniska justeringar inom befintlig budgetram mellan verksamhetsområdena.

Förskola

Mnkr	Egen regi	Fristående	Annan kommun	Övrigt	Summa budget 2017	Prest. Justering	Prognos	Avvikelse
Peng och anslag		2 792,8			2 792,8	40,0	2 829,7	3,1
Lokaler								
Övrig verksamhet				-311,0	-311,0		-317,7	6,7
Totalt		2 792,8		-311,0	2 481,8	40,0	2 512,0	9,8

Uppföljning av driftbudget

Förskoleverksamhetens överskott om 9,8 mnkr beror främst på lägre kostnader än budget för kompetensutveckling avseende fler förskolelärare, ersättning för barnomsorg på obekvämt arbetstid samt tilläggsbelopp.

Prestationsförändringar

Antalet schablonggrundande stockholmsbarn i fristående förskolor beräknas uppgå till ett årsnitt på 20 355, det är 63 barn färre än i kommunfullmäktiges budget. Jämfört med antalet barn i verksamhetsplanen 2017 är det 165 fler barn. Schablonbudgeten förväntas öka med 40 mnkr.

Omslutningsförändringar

Förskoleverksamheten redovisar omslutningsförändringar om 4 mnkr. Det avser återbetalning från fristående förskolor gällande felaktig utbetalning av peng.

Budgetjusteringar

Nämnden begär budgetjustering av kommunfullmäktiges intäktskrav med totalt 54,9 mnkr. Budgetjusteringen avser minskade statsbidragsintäkter från Skolverket för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder. Statsbidraget för maxtaxa uppgår till 270,1 mnkr och statsbidraget för kvalitetssäkrande åtgärder uppgår till 51,4 mnkr för 2017, vilket sammanlagt blir 321,5 mnkr.

Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola

Mnkr	Egen regi	Fristående	Annan kommun	Övrigt	Summa budget 2017	Prest. Justering	Prognos	Avvikelse
Peng och anslag	6 709,8	2 911,9	131,1	0,0	9 752,8	540,5	10 396,9	-103,6
Lokaler	1 465,9	0,0	0,0	0,0	1 465,9	0,0	1 430,5	35,4
Övrig verksamhet	207,7	0,0	0,0	40,9	248,6	0,0	207,6	41,0
Totalt	8 383,4	2 911,9	131,1	40,9	11 467,3	540,5	12 035,0	-27,2
Ingående fond från 2016								283,7
Utgående fond till 2018								-245,8
Resultat efter fonder								10,7
varav Grundskola								
<i>Peng och anslag</i>	6 482,3	2 815,3	111,1		9 408,7	527,4	10 011,0	-74,9
<i>Lokaler</i>	1 437,2				1 437,2		1 397,6	39,6
<i>Övrig verksamhet</i>	201,3			40,1	241,4		207,6	33,8
Totalt grundskola	8 120,8	2 815,3	111,1	40,1	11 087,3	527,4	11 616,2	-1,5
varav Grundsärskola								
<i>Peng och anslag</i>	227,5	96,6	20,0		344,1	13,1	385,9	-28,7
<i>Lokaler</i>	28,7				28,7		32,8	-4,1
<i>Övrig verksamhet</i>	6,4			0,8	7,2			7,2
Totalt grundsärskola	262,6	96,6	20,0	0,8	380,0	13,1	418,7	-25,7

Uppföljning av driftbudget

Grundskoleverksamheten inklusive fritidshem och grundsärskola redovisar ett underskott om 27,2 mnkr före resultatdispositioner och ett överskott om 10,7 mnkr efter resultatdispositioner. Av underskottet avser 25,7 mnkr grundsärskola och 1,5 mnkr grundskola.

Prestationsförändringar

Grundskoleverksamhetens schablonbudget beräknas öka med totalt 527,4 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget. Elevökningen i egen regi beräknas till 3 200 elever. I fristående grundskolor beräknas elevökningen till cirka 1 780 elever medan elever i andra kommuners grundskolor beräknas minska med cirka 140 elever. Den prognostiserade elevökningen i tertialrapport 1 är cirka 330 fler elever jämfört med utbildningsnämndens verksamhetsplan, vilket motsvarar ökade schabloner om cirka 27 mnkr.

Antalet barn inskrivna i fritidshem beräknas öka med cirka 3 020 barn jämfört med kommunfullmäktiges budget. Av ökningen avser 2 370 barn i egen regi medan 300 är barn i fristående skolor och skolor i andra kommuner. Totalt innebär volymförändringen en schablonökning om 127,7 mnkr, samtidigt som föräldraintäkterna beräknas öka med 19,5 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget. Jämfört med utbildningsnämndens verksamhetsplan beräknas en ökning med cirka 485 barn, vilket motsvarar ökade schabloner om cirka 24 mnkr.

Inom den öppna fritidsverksamheten beräknas barnantalet öka med cirka 1 960 barn, vilket motsvarar en schablonökning om 13,5 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget. Av ökningen återfinns cirka 1 670 elever i egen regi och övriga i fristående skolor.

Inom grundsärskolan beräknas elevantalet öka med cirka 40 elever varav 30 i egen regi och 10 i fristående grundsärskolor och grundsärskolor i andra kommuner. Det motsvarar en schablonökning om cirka 15 mnkr.

Grundskolor i egen regi

Skolorna redovisar ett underskott om 53,9 mnkr före resultatdispositioner och ett underskott om 16,1 mnkr efter resultatdispositioner. Jämfört med bokslutet 2016 är det en försämring om 104,1 mnkr före och 29,4 mnkr efter resultatdispositioner. Orsaken till skolornas underskott är framför allt att höjningen av skolpengen inte motsvarar den förväntade löneökningen och skolorna har inte hunnit anpassa sina kostnader efter detta. Eftersom de planerade åtgärder som skolorna redovisar för att komma i balans inte kommer att ha full effekt i år förväntas många skolor redovisa ett underskott före fonder. De flesta grundskolor är dock resultatenheter och har upparbetade fonder som de planerar att använda för att möta ett tillfälligt underskott innan åtgärder har fått effekt. Resultatenheternas underskott beräknas till 43,7 mnkr före resultatdispositioner men endast till 1,1 mnkr efter. Anslagsenheterna redovisar ett underskott om 10,2 mnkr.

Samtliga grundskolor som redovisar underskott i prognoserna ska lämna in åtgärdsplaner med specificerade åtgärder för att komma i balans. Det ska tydligt framgå när åtgärden börjar gälla, vilken effekt den beräknas ha under innevarande år samt helårseffekt. Orsakerna till underskottet ska också beskrivas. Åtgärdsplanerna kommer att följas upp vid varje prognostillfälle av både controllers och grundskolechefer. Vid behov kommer grundskolecheferna kalla till särskilda möten med skola, grundskolechef, HR-konsult och controller.

Resultatenheter

Ingående fond 2017 grundskola mnkr	
Ingående fond resultatenheter 2017	283,7
Totalt ingående fond grundskola	283,7
Utgående fond 2017 mnkr	
Resultatenheter med överskott (93)	264,8
Resultatenheter med underskott (14)	-18,5
Resultatenheter med fond +/- 0 (6)	0,0
Totalt utgående fond grundskola	245,8

Grundskoleavdelningens 113 resultatenheter har en sammanlagd ingående fond om 283,7 mnkr. Ett överskott om 245,8 mnkr beräknas föras över till 2018. I prognosen redovisar resultatenheterna ett underskott om 43,7 mnkr före resultatdispositioner och ett underskott om 1,1 mnkr efter fonder. Det är 47 resultatenheter som redovisar underskott före resultatdispositioner men endast 14 stycken som redovisar en negativ utgående fond. Fonderna planeras

framför allt att användas för att parera tillfälliga underskott innan anpassningar av organisationen har fått effekt. Tre resultatenheter riskerar att avvecklas i samband med bokslutet eftersom de då har haft en negativ utgående fond två år i rad.

Anslagsenheter

Grundskolans sju anslagsenheter redovisar ett sammanlagt underskott om 10,2 mnkr. Av dessa redovisar två enheter ett sammanlagt överskott om 0,6 mnkr, två enheter redovisar ett nollresultat medan tre enheter redovisar ett sammanlagt underskott om 10,8 mnkr. Ingen anslagsenhet kommer troligen att inrättas som resultatenhet i samband med 2017 års bokslut.

Övrigt, grundskola i egen regi

Lokalkostnaderna inom grundskolan redovisar ett sammanlagt överskott om 35,4 mnkr. Överskottet beror främst på minskade hyreskostnader som följd av att nya förhyrningar har senarelagts. Dessutom prognostiseras ett överskott avseende kontantfinansierade projekt som har försenats.

Med anledning av det nya avtalet i staden gällande persontransporter beräknas kostnaderna för skolskjuts i egen regis grundsärskolor och grundskolor, överskrida budgeterade skolskjutsschabloner och avsatta medel för skolskjuts till CSI-grupper, med 25 mnkr.

Statsbidraget avseende lågstadiesatsningen för läsåret 15/16 bedöms generera ett överskott om 50 mnkr. Efter återredovisning till Skolverket av dessa medel behövdes endast drygt 20 mnkr återbetalas men förvaltningen hade i 2016 års bokslut reserverat cirka 70 mnkr för detta. Därutöver finns överskott som beror framförallt på outnyttjade reserver inom förvaltningsledningen.

För tilläggsbelopp och verksamhetsstöd prognostiseras ett underskott om 4 mnkr jämfört med budgeten på 350 mnkr. Det förklaras av att fler elever har beviljats tilläggsbelopp.

Fristående grundskola samt grundskola i annan kommun

Fristående grundskola och grundsärskola redovisar ett underskott om 54,0 mnkr som i sin helhet beror på ökade skolskjutskostnader på grund av det nya dyrare avtalet gällande persontransporter i staden.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Mnkr	Egen regi	Fristående	Annan kommun	Övrigt	Summa budget 2017	Prest. Justering	Prognos	Avvikelse
Peng och anslag	888,0	1 188,0	364,6	0,0	2 440,6	49,3	2 556,1	-66,2
Lokaler	351,3	0,0	0,0	0,0	351,3	0,0	347,2	4,1
Övrig verksamhet	61,4	0,0	0,0	22,3	83,7	0,0	78,9	4,8
Totalt	1 300,7	1 188,0	364,6	22,3	2 875,6	49,3	2 982,2	-57,3
Ingående fond från 2016								41,0
Utgående fond till 2018								-33,1
Resultat efter fonder								-49,4
varav Gymnasieskola								
<i>Peng och anslag</i>	832,8	1 110,1	335,6		2 278,5	31,6	2 351,9	-41,8
<i>Lokaler</i>	334,3				334,3		330,8	3,5
<i>Övrig verksamhet</i>	60,6			21,3	81,9		77,1	4,8
Totalt gymnasieskola	1 227,7	1 110,1	335,6	21,3	2 694,7	31,6	2 759,8	-33,5
varav Gymnasiesärskola								
<i>Peng och anslag</i>	55,2	77,9	29,0		162,1	17,7	204,2	-24,4
<i>Lokaler</i>	17,0				17,0		16,4	0,6
<i>Övrig verksamhet</i>	0,8			1,0	1,8		1,8	0,0
Totalt gymnasiesärskola	73,0	77,9	29,0	1,0	180,9	17,7	222,4	-23,8

Uppföljning av driftbudget

Verksamheten redovisar ett underskott om 57,3 mnkr före och ett underskott om 49,4 mnkr efter resultatdispositioner. Underskotten återfinns till största delen inom gymnasieskolorna i egen regi.

Prestationsförändringar

Jämfört med kommunfullmäktiges budget beräknas en sammanlagd ökning av antalet elever inom gymnasieskolan med 321 elever, vilket ger en total schablonökning om 31,6 mnkr. Antalet elever i egen regi minskar med drygt 40 elever, det motsvarar en schablonminskning om 4,5 mnkr. Prognosen för antalet elever inom gymnasieskolan i egen regi är osäker, vilket beror på antalet asylsökande elever. Antalet elever i fristående gymnasieskolor/andra kommuner ökar med 366 elever, det motsvarar en schablonökning om 36,1 mnkr.

Antalet elever i gymnasiesärskola ökar med ett tjugotal elever totalt jämfört med kommunfullmäktiges budget och det ger en schablonökning om 17,7 mnkr. Schablonökningen består av merkostnader för elever i behovsgrupp 5 om 14,7 mnkr och en ökning av schablonbudgeten om 3 mnkr.

Gymnasieskolor i egen regi

Gymnasieskolorna i egen regi redovisar ett underskott om 67,6 mnkr. Av underskottet avser 21,7 mnkr gymnasiesärskolan.

Underskotten inom gymnasieskolorna beror i huvudsak på ett minskat elevunderlag på vissa skolor och ett minskat intresse för skolor med yrkesprogram samt att skolorna inte fullt ut har kunnat anpassa sina organisationer och arbetssätt till ett minskande elevantal. Elevavhopp under pågående läsår är en annan svårighet som några skolor drabbas av, vilket leder till små klasser. Förvaltningen arbetar med att se över utbudet och genomföra omstruktureringar.

De största underskotten redovisar Lindeparkens gymnasiesärskola, Kärrtorps gymnasium, S:t Eriks gymnasium och Midsommarkransens gymnasium i förhållande till sina budgetar.

Samtliga gymnasieskolor som redovisar underskott i prognoserna ska lämna in åtgärdsplaner med specificerade åtgärder för att komma i balans. Det ska tydligt framgå när åtgärden börjar gälla, vilken effekt den beräknas ha under innevarande år samt helårseffekt. Orsakerna till underskottet ska också beskrivas. Åtgärdsplanerna kommer att följas upp vid varje prognostillfälle av både controllers och gymnasiechefer. Vid behov kommer gymnasiedirektör alternativt gymnasiechef att kalla till särskilda möten med skola, gymnasiechef, administrativ chef och controller.

Resultatenheter

Ingående fond 2017 gymnasieskola mnkr	
Gymnasieskola	
Ingående fond resultatenheter 2017	41,0
Totalt ingående fond gymnasieskola	41,0
Utgående fond 2017 mnkr	
Gymnasieskola	
Resultatenheter med överskott (14)	42,0
Resultatenheter med underskott (2)	-8,9
Resultatenheter med fond +/-0 (1)	0,0
Totalt utgående fond gymnasieskola	33,1

De 17 resultatenheterna har sammantaget en positiv ingående fond som uppgår till 41,0 mnkr. I prognosen redovisar resultatenheterna ett underskott om 8,9 mnkr före och ett nollresultat efter resultatdispositioner. Ett överskott om 33,1 mnkr beräknas komma att överföras till 2018. S:t Eriks gymnasium och Tensta gymnasium riskerar att avvecklas som resultatenheter.

Anslagsenheter

Av de 14 anslagsenheter inom gymnasieskolan redovisar fyra enheter ett nollresultat, en enhet ett överskott om 1,1 mnkr medan nio enheter redovisar ett underskott om sammanlagt 52,8 mnkr.

Övrigt, gymnasieskola i egen regi

Underskotten på gymnasieskolorna pareras delvis av ökade intäkter och minskade kostnader på central förvaltning om 18,6 mnkr orsakade av ökade statsbidrag för asylsökande elever, lägre kostnader för avgångslösningar, ej nyttjade budgetreserver samt lägre lokalkostnader än

budget. Överskottet för lokalkostnader beror på försenade och billigare lokalprojekt jämför med budget. Kostnader för skolskjuts ökar dock med 2,5 mnkr beroende på nya avtal.

Fristående gymnasieskola samt gymnasieskola i annan kommun

Kostnader för fristående gymnasieskolor visar ett överskott mot budget med 5,1 mnkr på grund av minskade kostnader för det socioekonomiska strukturtillägget och ett underskott om 3,9 mnkr för att kostnader för skolskjuts ökar på grund av nya avtal.

Omslutningsförändringar

Den totala omslutningsförändringen om 24,7 mnkr beror på ökade intäkter för asylelever, ökade intäkter för projektet SUSAS, minskade intäkter för interkommunala elever i gymnasiesärskolan och ökade externa intäkter på skolorna.

Nämnd och övergripande

Mnkr	Egen regi	Fristående	Annan kommun	Övrigt	Summa budget 2017	Prest. Justering	Prognos	Avvikelse
Peng och anslag					0,0			0,0
Lokaler				21,8	21,8		20,5	1,3
Övrig verksamhet				337,5	337,5		313,2	24,3
Totalt	0,0	0,0	0,0	359,3	359,3	0,0	333,7	25,6
Ingående fond från 2016								36,3
Utgående fond till 2018								-33,0
Resultat efter fonder								28,9

Uppföljning av driftbudget

Nämnd och övergripande verksamhet redovisar ett överskott om 25,6 mnkr före och 28,9 mnkr efter resultatdispositioner. Överskottet beror främst på lägre kostnader än budget för konsulttjänster, personalkostnader på central förvaltning samt ej utnyttjade budgetreserver.

Resultatenheter

Ingående fond 2017 nämnd och övergripande mnkr	
Ingående fond nämnd och övergripande	36,3
Utgående fond 2017 mnkr	
Resultatenheter med underskott (1)	-3,3
Totalt utgående fond nämnd och övergripande	33,0

Resultatfonden för avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa har en positiv ingående fond som uppgår till 36,3 mnkr. Resultatenheten redovisar ett underskott om 3,3 mnkr, vilket innebär att 33,0 mnkr beräknas överföras till 2018.

Synpunkter och klagomål med mera

Utbildningsnämnden beslutade i december 2016 om nya rutiner för synpunkter och klagomålshantering. Rutinerna togs fram för att tydligare säkerställa att synpunkter och klagomål hanteras på ett effektivt och rättssäkert sätt. Vidare ska rutinerna vara en hjälp i det systematiska kvalitetsarbetet avseende synpunkter och klagomål. Under 2017 arbetar förvaltningen med att implementera rutinerna och systemstöd. Förvaltningen räknar med att kritiken mot att kränkande behandling inte har utretts och anmälts kommer att minska när de nya rutinerna är fullt implementerade.

De flesta klagomålen och synpunkterna på utbildningen hanteras på skolorna.

Skolinspektionen och Barn- och elevombudet

När det gäller grundskolan finns per den 12 april 116 pågående ärenden registrerade hos Skolinspektionen och Barn- och elevombudet, varav 44 ärenden som initierades 2016 ännu inte har avslutats. Av dessa 116 ärenden gäller 59 kränkande behandling, 42 rätt till stöd, 13 trygghet och studiero och 33 gäller skolsituationen i övrigt. Totalt blir det mer än 116 eftersom en del anmälningar både gäller till exempel kränkande behandling och rätt till stöd.

Under perioden 1 januari-12 april 2017 har 56 ärenden avslutats av tillsynsmyndigheterna där många lämnades till huvudmannen för utredning och eventuella åtgärder.

Huvudmannen har i 16 fall fått kritik i form av anmärkningar eller föreläggande. De vanligaste orsakerna till kritik är att kränkande behandling inte utretts och anmälts till huvudman, att stödbehov inte utretts och åtgärdsprogram inte utarbetats. 40 ärenden har avslutats utan kritik.

Hittills har det kommit in 13 anmälningar om kränkande behandling till huvudmannen om gymnasieskola. Det har också kommit in ett formellt klagomål och sju synpunkter/frågor hittills till förvaltningen under 2017 om gymnasieskolor. Samtliga har besvarats och hanterats.

Det har också inkommit två anmälningsärenden från Skolinspektionen och ett från Barn- och elevombudet hittills i år som rör tre olika gymnasieskolor.

Reklamationer skolskjuts

I december 2016 ingick staden avtal med nya leverantörer för skolskjutsen. Avtalet sträcker sig till november 2017 och under 2017 kommer därför en ny upphandling att påbörjas. En av de upphandlade leverantörerna klarade inte av sitt uppdrag och staden hävde därför avtalet. Under januari, då den leverantören ansvarade för delar av skolskjutsen, kom det in 330 reklamationer. Förvaltningen hade under en period dagliga avstämningar med skolorna för att kontrollera när och att eleverna lämnades respektive hämtades i skolorna. För övriga månader har förvaltningen varje månad fått in mellan 20 och 75 reklamationer som gäller skolskjuts. Dessa överlämnas i första hand till skolskjutsutföraren för åtgärd. Det sker samtidigt över

30 000 resor per månad. Antalet reklamationer förväntas öka vid höstterminens skolstart, då det sker många ändringar av resebeställningarna.

Övrigt

Stadsarkivet har senarelagt införandet av eDok på utbildningsförvaltningen till 2019, vilket innebär att införandeprojektet inom utbildningsförvaltningen skjuts fram till 2018.